

ΑΝΟΡΘΩΣΙΣ

ΕΓΚΥΡΟΝ
ΒΗΜΑ ΤΗΣ
ΑΝΤΙΠΟ
ΛΙΤΕΥΣΕΩΣ

ΕΤΟΣ Α' 26 ΜΑΡΤΙΟΥ 1932 ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 14

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Θ. Γ. ΠΑΠΑΜΑΝΩΛΗΣ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ Η "ΘΕΜΙΣ", Ι. ΜΟΥΣΙΑΔΟΥ & Β. ΜΑΡΔΑ, ΦΑΒΙΕΡΟΥ 45—ΑΘΗΝΑΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θ. Γ. Π.	...Καὶ νὰ μὴ ἐπιστρέψετε πλέον
ΘΑΝΟΥ Κ. ΦΛΩΡΟΥ	(Προέδρου «Παμβουρλιωτικῆς Ἐνώσεως») Τὸ Προσφυγικὸν Ζήτημα
ΠΑΝ. ΠΑΤΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	Λοιπὸν Φεύγει ;
ΣΤ. Χ. ΕΥΤΑΞΙΑ	Ὁ Χίνδεμπουργκ διὰ τὴν Ἑλλάδα
ΕΣΤΕΡΟΥ	Sic transit gloria mundi....
Μ. ΚΟΥΝΕΛΑΚΗ	Ὁ «Ἀγαμέμνων» εἰς τὸ «Βασιλικόν»
ΔΗΜ. ΛΑΜΠΙΚΗ	Βιβλία καὶ Τουρισμός
ΣΤΕΛΛΑΣ ΠΕΠΠΑ	Μωρὶς Μαρτενὸ
Πλήρες Ἀθλητικὸν ρεπορτάζ—Παρακολούθησις δλων τῶν γεγονό- των.—Ἀρθρα, Σημειώματα κ.λπ.	

ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟΝ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΤΗΣ “ΑΝΟΡΘΩΣΕΩΣ,”

ΠΛΗΡΗΣ ΚΑΙ ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΙΣ ΤΩΝ ΣΠΟΡ ΕΛΛΑΔΟΣ·ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΘΝΙΚΑΙ ΟΜΑΔΕΣ

“Όταν πρὸ καιροῦ μᾶς προσεκάλεσαν νὰ συμμετάσχωμεν εἰς τοὺς Διεθνεῖς Ναυτικούς ἀγῶνας τῆς Νικαίας καὶ τῆς Δουκέρνης, τότε, ἐν τάχει ἡ Ἑλληνικὴ Ὀμοσπονδία φιλάθλων Ναυτικῶν Σωματείων ἐξήγησε τὰ πληρώματα τῶν ἐρετῶν τῶν Ναυτικῶν Συλλόγων ν’ ἀρχίσουν τὰς προπονήσεις των διὰ νὰ γίνῃ ἡ ἐκλογή τῶν ἀθλητῶν κωπηλατῶν, οἵτινες θὰ ἀπετέλουν τὴν ἐθνικὴν μᾶς ὁμάδα. Ἐπίσης, ἐνφ’ ἀπὸ ἐτοὺς καὶ πλέον ἤτο γνωστὴ ἡ Ἑλληνοαιγυπτιακὴ ἀθλητικὴ συνάντησις, ἐν τούτοις ἡμεῖς, μολὶς τώρα προπονοῦμεν συστηματικῶς τοὺς ἀθλητὰς μᾶς διὰ νὰ καταρτίσωμεν ἐκ τῶν καλλιτέρων τῆν Ἑλληνικὴν ὁμάδα. Καὶ τέλος, αὐτοὶ ἀγωνιζόμεθα μετὰ τὴν Βουλγαρίαν εἰς ἀγῶνα ποδοσφαιρῶσεως, διότι νὰ ἀντιπαράσωμεν μίαν ἀριστὴν Ἑθνικὴν ποδοσφαιρικὴν ὁμάδα ἀλλὰ ἓνα συνήθη ποδοσφαιρικὸν ὁμίλον, μίαν Ἑθνικὴν ὁμάδα σχηματισθεῖσαν μολὶς τὴν 12ην ὥραν τοῦ ἀγῶνος.

Καὶ ἐρωτῶμεν τώρα τὰς ἐπὶ τούτων ἐντεταλμένας ἀθλητικὰς ἀρχάς. Ποῖος εἶναι ὁ λόγος τῆς καθυστερήσεως τοῦ καταρτισμοῦ τῶν Ἑθνικῶν μᾶς ὁμάδων; Διὰτὶ δὲν καταρτίζονται ἀπὸ καιροῦ ὥστε νὰ προπονοῦνται περισσότερον καὶ πλέον ἀνέτως, νὰ γνωρίζονται δὲ μετὰ τῶν καθῶς χρειάζεται εἰς τὸ ποδοσφαίρον κλπ. καὶ νὰ δύνανται σὺν τῷ χρόνῳ ν’ ἀναπληρώσουν τὰς τυχόν ἐλλείψεις; Μετὰ αὐτὸν τὸν φουριόζον καὶ ἑλλειπὴ καταρτισμὸν ποῖος μᾶς ἐγγυᾶται διὰ τὴν καλὴν ἐμφάνισιν τῆς Ἑθνικῆς μᾶς ὁμάδος εἰς τὸν αὐριανὸν ποδοσφαιρικὸν ἀγῶνα; εἰς τὸν μεθυστηνὸν ἀθλητικὸν καὶ εἰς ἄλλους; Μήπως ἡ Β.Π.Ο. καὶ ὁ ΣΕΓΑΣ; αἱ ἀνώταται ἀθλητικαὶ μᾶς ἀρχαί; Ἀλλὰ καὶ ἄλλοι μᾶς ἐγγυήθησαν καὶ ὅταν εὐρέθημεν πρὸ τετελεσμένου γεγονότος, ἔμπροσθεν τῆς ἐρείπειαν τὸν ἀποτυχῶν μᾶς, τότε ἐροῦντο ἡμῶν εὐθὺς εἰς κάποιους ἄλλους, εἰς τοὺς ὀλιγώτερον ὑπαίτιους, ἐνφ’ αὐταί—αἱ ἀρχαί—ἐκάναν τὸ καθήκον τους πρὸς τὰς εἰσπραξίς καὶ μόνον. Ἀσχετὸν ἂν κάποτε οἱ φιλότιμοι ἀθληταὶ βγάζουν ἀσπροπρόσωπους τοὺς ὑπευθύνους ἐξυπνοῦντες συνάμα καὶ τὸν ἐλληνοικὸν ἀθλητισμὸν, ὅπου καὶ ἐσχόμεθα εἰς τὸν αὐριανὸν μᾶς ἀγῶνα μετὰ τῆς Βουλγαρίας.

ΟΙ ΤΕΩΣ
Οἱ τεὼς ἄσοι τοῦ Παναθηναϊκοῦ καὶ νῦν ποδοσφαιρισταὶ τῆς ὑπὸ καταρτισμὸν Δημαρχιακῆς ὁμάδος ἐξακολουθοῦν τὰς προπονήσεις των εἰς τὸν Πανελλήνιον Γ.Σ. μετὰ τὴν προθυμίαν καὶ τακτικότητά που θὰ ἐξήλθεν ἀσφαλῶς ὁ πρῶτον προπονητὴς των κ. Κινολερ διερωτῶμενος πῶς ἀπέκριναν αὐτὰ τὰ προτερήματα οἱ διαρκῶς ἀνυπακούοι μαθηταὶ του. Μήπως ἀπὸ τὴν ἀπόλειαν τοῦ τίτλου των;

Ἐν τῷ μεταξύ οἱ Σύμβουλοι τοῦ Παναθηναϊκοῦ καὶ Σύμβουλοι τῆς Ποδοσφαιρικῆς Ὀμοσπονδίας προσεπάθησαν καὶ ἐνεκρίθησαν αἱ εἰς τοὺς τιμωρηθέντας ποδοσφαιριστάς ἐπιβληθεῖσαι ποιναί, παρ’ ὅλον ὅτι, συμφώνως πρὸς τὸ καταστατικὸν τῆς Ὀμοσπονδίας, οἱ σύλλογοι δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιβολῆς ποινῶν ἀνωτέρων τοῦ χρονικοῦ διαστίματος ἐνὸς ἔτους καὶ ἐπομένως δὲν ἔπρεπε νὰ ἐγκριθοῦν αἱ εἰκοσάμηνοι ποιναὶ ποὺ ἔχει ἐπιβάλῃ ὁ Παναθηναϊκὸς εἰς τοὺς παίκτας του. Ἐπίσης ἀφαίρεται ἡ ἐλευθέρω εἰσὸς εἰς τὰ γήπεδα εἰς ὅσους ἀπὸ τοὺς τιμωρηθέντας ἔχον ἀποκτήσει παρὰ τῆς Ὀμοσπονδίας τὸ δικαίωμα, μετασφύγγας εἰς ἐθνικὰς ὁμάδας.

Καὶ ἔτσι ἡ ἐξυγίανσις μετετρέπεται εἰς ἐκδίκησιν καθὼς ἐγραψε συνάδελφος.

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΝ

Τὸ πρωτάθλημα ἐθνικῆς κατηγορίας συνεχίζεται ὁμαλῶτα καὶ μετὰ συνεχεῖς ἐκπλήξεις. Ἐκπλήξεις ἀλλοιούσας διαρκῶς τὴν κατάταξιν τῶν ὁμάδων ἐμφανίζομενον οὕτω ἴσων μετὰ τῶν. Πότε νικῶνται ἐκεῖ ποὺ δὲν πρέπει ποτε νικῶν ἐκεῖ ποὺ θεωρεῖται βεβαίᾳ ἡ ἡττά των.

Ἐπειτα ἀπὸ δύο συνεχεῖς νίκας βλέπομεν τὴν ΑΕΚ νὰ ἡττάται ἀπὸ ἀσημάντους ποδοσφαιριστάς καὶ τὸν Ἀπόλλωνα νὰ κλονίζεται ἐπ’ αὐτῶν εἰς τὰ πρῶτα βήματα τῶν θριάμβων του. Ὁ Ὀλυμπιακὸς ἔσπασε τὴν γκίνια του ἐνφ’ ὃ Ἀρης προσπαθεῖ—ἐβδομάδες τώρα—νὰ σταθῇ ἐπὶ πόδι του. Ἐπειτα ἀπὸ μιᾶ καλῆς ἀρχῆς—τοῦ Ἑθνικοῦ, Πασκ καὶ Ἡρακλίου—τὸ ἀπροσδόκητον σταμάτημα τῆς. Καὶ τέλος τὸ ἐκπληκτικὸν ἐκρηγνῆμα τῶν ἄσων τοῦ Παναθηναϊκοῦ καὶ ἡ ἐξύψωσις τῶν νεαρῶν του μετὰ τὴν ἀληθινὴν νίκην ἐπὶ τῆς Α.Ε.Κ.

Καὶ οὕτω μετὰ τὰ τελευταῖα ἀποτελέσματα ἡ κατάταξις τῶν ὁμάδων ἔχει ὅς ἐξῆς:

Πρώτη μετὰ 6 βαθμοὺς ἔρχεται ἡ ὁμάς τῆς ΑΕΚ, δευτέρα ἡ ὁμάς τοῦ Ἀπόλλωνος μετὰ 4 βαθμοὺς, τρίτη τοῦ Ἀρεως μετὰ 4 βαθμοὺς, τετάρτη τοῦ ΠΑΟΚ μετὰ 4 ἐπίσης βαθμοὺς, πέμπτη τοῦ Ἡρακλίου μετὰ 3 βαθμοὺς, ἕκτη τοῦ Παναθηναϊκοῦ μετὰ 3 βαθμοὺς, ἑβδομὴ τοῦ Ὀλυμπιακοῦ καὶ ὀγδόη τοῦ Ἑθνικοῦ μετὰ 2 ἐπίσης βαθμοὺς.

ΠΑΟΚ 1 - ΑΠΟΛΛΩΝ 0

Ἐνὰς συνειθισμένος ἀγὼν. Ἐνα μέτριο παιχνίδι ποὺ ἑαφικὰ καὶ ὁσοῦ πλησιάζει τὸ τέλος ζωηρεύει καὶ παρασύρει τὸ κοινὸν εἰς διαρκὴ ἀγωνίαν.

Ὁ Ἀπόλλων ἂν καὶ εἶχε βέλαιον τὸν ἀγῶνα καὶ προσεπάθησεν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν νὰ ἐπιβληθῇ ἐν τούτοις ὅμως ἔχασεν ἐνφ’ ὃ Π.Α.Ο.Κ. ἔχτισε μονδιασμένους καὶ μολὶς εἰς τὸ βὀν ἡμιχρόνιον συνῆλθεν, ὅποτε καὶ ἐσημείωσε διὰ τοῦ Λαζάρου τὸ νικηφόρο γόλ. Πέταξαν δύο βαθμοὶ ἀκόμη ἀπὸ τὸν Ἀπόλλωνα καὶ μάλιστα μέσα ἀπὸ τὰ χέρια του.

Πρὸ τοῦ ὅς ἀνω ἀγῶνος συνητήθησαν αἱ ὁμάδες τοῦ Ἀθηναϊκοῦ—Παναθηναϊκοῦ εἰς φιλικὸν ἀγῶνα. Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ ὁμάς τοῦ Παναθηναϊκοῦ μετὰ γόλ 7—1.

ΕΛΛΑΣ-ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Σήμερον τὸ ἀπόγευμα φθάνουν εἰς τὸν Πειραιᾶ προερχόμενοι ἐκ Ἰταλίας, ὅπου ἔδωσαν ἓνα ἀγῶνα ἐναντίον τῆς β’ ἐθνικῆς ὁμάδος τῆς καὶ ἡττήθησαν μετὰ γόλ 4—0, οἱ ἀποτελούντες τὴν ἐθνικὴν Βουλγαρικὴν ὁμάδα, ἥς εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ ἀπογεύματος 3,30 μ. μ. εἰς τὸ γήπεδον τοῦ Παναθηναϊκοῦ ἐναντίον τῆς ἐθνικῆς μᾶς ὁμάδος εἰς φιλικὸν ἀγῶνα, ὁρῶντες τῆς συναντήσεως 1929 ἐν Σόφίᾳ καθ’ ἣν αἱ ὁμάδες ἐξῆλθον ἰσόπαλοι.

Ὁ ἀγὼν θὰ παρουσιάσῃ μέγα ἐνδιαφέρον, θὰ διεξαχθῇ ὑπὸ τὴν διατηρίαν τοῦ Σέρβου διατητοῦ κ. Φάμπριτς. Ἡ σύνθεσις τῆς ὁμάδος μᾶς κατὰ πᾶσαν πιθανότητα θὰ ἔχη ὅς ἐξῆς:

Γκαμπλέρ—Μάλλιος, Βικελίδης I—Βικελίδης II, Δανελιάν, Ὑποφάντης—Ἀργυριάδης, Ἀγγελάκης, Συμεωνίδης, Ἡλιάσκος καὶ Τριανταφυλλίης.

ΚΛΑΣΣΙΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Ἐλήφθη τηλεγράφημα τῆς Αἰγυπτιακῆς Ὀμοσπονδίας διὰ τοῦ ὁποῦ γνωρίζεται εἰς τὸν Σ.Ε.Γ.Α.Σ. ὅτι οἱ Ἑλληνο—Αἰγυπτιακοὶ ἀγῶνες θὰ τελεσθῶν κατὰ τὰς ἀρχικὰς ὁρισθείσας ἡμερομηνίας 23ην καὶ 24ην Ἀπριλίου καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἀγωνίσματα τῆς ἐλευθέρως δισκοβολίας καὶ τοῦ τριγυλίου, ἐπιμένει εἰς τὴν ἀρχικὴν ἀποφασισθεῖσαν ἀπαλειφθῶν. Κατόπιν τούτου ὁ ΣΕΓΑΣ ἀπεδέχθη τὰς δὲ ἀνω ἡμερομηνίας τελεσεως, ὡς πρὸς τὸ ἔτημα δὲ τῶν ἀγωνισμάτων θὰ ζητησῇ ὅπως τὸ τριγυλὸν ἐκτελεσθῇ καθὼς καὶ ἡ δισκοβολία ἡτιςμοσθεταθῇ ἐκτὸς βαθμολογίας.

ΑΠΟ ΤΑ ΝΕΑ ΣΠΟΡ

Τὸ μετὰ τὴν ταχύτητα διαδοθὲν σπὸρ τοῦ «πατινάζ» προσεῖλκεσαν ἄρκετους φιλάθλους κατὰ τοὺς προτάτους ἀγῶνας, τοὺς ὁποῖους διωργάνωσεν ἡ διεθνήσιν τοῦ Καπιτόλ.

Εἰς τοὺς ἀγῶνας ἔλαβον μέρος δεσποινίδες καὶ κύριοι, παρουσιασθέντες ἰκανῶτα εἰς τὸ νέον τοῦτο σπὸρ. Καὶ τὰ τεχνικὰ ἀποτελέσματα ἔχουν ὡς ἐξῆς:

Πρώτον. Δρόμος 800 μέτρων. 1ος Γαροφαλίδης 2’ 3” 1)2. 2ος Ρώμαπας 2’ 3” 2)5. 3ος Γρίμπολας 2’ 4” 2)5.

Δεύτερον. Ἀκροβαταί. 1ον) τὸ ζεύγος Ἀποστόλου καὶ διδος Λιναρδῆ. 2ον) τὸ ζεύγος Βασιλακάκη καὶ διδος Νταβίς. 3ον) τὸ ζεύγος Θεοδωρομάκου καὶ διδος Λεβίδου.

Τρίτον. Ἐπίδειξις εὐκινήσιος. Εἰς τοὺς νικητὰς ἀπενεμήθησαν μετάλλια καὶ διπλώματα.

Ἐπίσης αὐτοὶ ὄχρονται οἱ ἀγῶνες πρωταθλήματος ἐπιτραπέσιου τέννις (Πίγκ—Πόγκ, εἰς τὰ ἐξῆς ἀγωνίσματα:

1ον) Ἀγὼν ἀπλοῦς ἀνδρῶν, 2ον) Ἀγὼν διπλοῦς ἀνδρῶν.

Αἱ συναντήσεις θὰ διεξαχθῶν εἰς 8 «σέτς» τῶν 6 «γκέιμς» ἐκτὸς τῶν 7 τελευταίων ἀπλοῦ ἀγῶνος καὶ 3 τελευταίων διπλοῦ τοιοῦτου, αἵτινες θὰ διεξαχθῶν εἰς 6 «σέτς», τῶν 6 «γκέιμς».

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

Θεσ/νίκη.—Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν συνητήθησαν διὰ τὸ πρωτάθλημα Ἑθνικῆς Κατηγορίας αἱ ὁμάδες Ἀρεως καὶ Ἑνώσεως Κων/πόλεως. Ὁ ἀγὼν ἀνέδειξε νικήτρια τὴν Α.Ε.Κ. μετὰ γόλ 2—1 ἥτις ἀπέδωκεν τὸ ἅπαντον τῶν δανάμεων τῆς, ἀγωνισθεῖσα μετὰ 3 ἀναπληρωματικῶς.

Τὰ γόλ ἀπετεύχθησαν ὑπὸ τοῦ Ἑμμανουηλίδου καὶ Ἡλιάσκου εἰς τὸ α’ ἡμιχρόνιον, τοῦ δὲ Ἀρεως ὑπὸ τοῦ Βογδάνου.

Σύρος.—Κατόπιν κοινῆς συμφωνίας μετὰ τῆς Ἀρεως—Ἐρμού ἀπεφασίσθη ἡ τέλεσις δύο ἀγῶνων μετὰ τῆς μικτῆς τοῦ ἐν Σύρῳ ὁμοῦντος στόλου. Πράγματι ὁ πρῶτος ἀγὼν ἔγινε μετὰ ἀντιμέτωπον τὸν Ἀρην, ὅστις καὶ ἡττήθη μετὰ γόλ 4—0. Ὁ δεύτερος ἀγὼν ἐπρόκειτο νὰ θέσῃ ἀντιμέτωπον—κατὰ τὴν συμφωνίαν τὸτ δύο συλλόγων—τὸν Ἑρμῆν, ἀλλ’ ὁ Ἀρης καταπατῶν τὴν συμφωνίαν καὶ φερόμενος ἀντιαθλητικῶτα πρὸς τὸν Ἑρμῆν ἐπέδωκε διὰ παντὸς ἀνόμου τρόπου νὰ ἀγωνισθῇ αὐτὸς πάλιν. ὅπου καὶ κατέρωθωσεν, ἡττήθη ἐκ νέου διὰ γόλ 2—1.

Δὲν χαρακτηρίζομεν τὴν κακὴν στάσιν τοῦ Ἀρη ἀνέναντι τοῦ Ἑρμῆ, ἀλλὰ τοῦ λέγομεν ὅτι ἡ ἀθέτησις ὑποσχέσεων καὶ διὰ τὰς τῶν οὐχὶ νομίμων δὲν ἀρμόζει εἰς συλλόγους τῆς περιότητος του.

ΕΙΣ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ

Ἡ ἔθνικη Τσεχοσλοβακίας συναντηθεῖσα μετὰ τῆς Οὐγγρικῆς ἡττήθη διὰ γόλ 3—1. Ἐπίσης ἡ ἔθνικη Γαλλίας ἡλθεν ἰσόπαλος 3—3 μετὰ τὴν Ἑλβετικὴν. Καὶ ἡ ἰσχυροτάτη μᾶς τῆς Αὐστρίας ἐνίκησε κατόπιν σκληροῦ ἀγῶνος τὴν Ἰταλικὴν ὁμάδα διὰ γόλ 2 ἐναντί 1.

Κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ ἐπιστοῦ ἀγῶνος λεμβοδρομίας μετὰ τῶν πανεπιστημιακῶν ὁμάδων Καίμπριτζ καὶ Ὁξφόρδης νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ λέμβος τοῦ Καίμπριτζ μετὰ διαφοράν 5 μιλίων.

Ὁ Τζένε Μπούφαλο, πρωταθλητὴς τῆς Πενσυλβανίας τῶν μέσων βαρῶν καταγγέλλει τὸν Τζανετόπουλον ὅτι ἀπορεῖται νὰ συναντηθῇ μαζί του, Ἐὰν πράγματι ἀληθεύῃ ἡ καταγγελία αὕτη, τότε δλαὶ αἱ πυγμαχικαὶ νίκαι τοῦ Τζανετόπουλου εἰς τὴν Ἀμερικὴν καταρροῦν εἰς ἐρείπια.

Ὁ Ἰταλὸς πυγμᾶχος Μπερνασκὸν ἀνεκρήρυθη πρωταθλητὴς τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν κατηγορίαν πετεινοῦ, νικήσας τὸν Ρομάνον Ποπέσκο πρῶτον πρωταθλητὴν μετὰ νῶκ—ἄουτ εἰς τὸν 3ον γύρον.

Ὁ πρωταθλητὴς κολυμβητῆς Τάρις ἐνίκησε τὸν Ντέιτερς εἰς τὰ 200 μέτρα ἐλευθέρως καὶ εἰς τὰ 500 ὅπου ἐπέτυχε χρόνον 6’ 13”.

Κατὰ τὸν μεγάλον πυγμαχικὸν ἀγῶνα τοῦ Ἰταλοῦ Καρνέρα καὶ τοῦ Ἀγγλοῦ Κούκ ὁ τελευταῖος κατέρωθεν εἰς τὸν τέταρτον γύρον τὸν περιφρονῶν Ἰταλὸν γίγαντα διὰ νῶκ ἄουτ. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι ὁ Καρνέρα διὰ πρῶτην φορὰν χάνει ἀγῶνα μετὰ νῶκ ἄουτ. ΔΗΜ. ΓΚΟΥΤΑΣ

ΑΝΟΡΘΩΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Θ. Γ. ΠΑΠΑΜΑΝΩΛΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ 1 (ΜΕΓΑΡΟΝ ΚΟΣΜΑΔΟΠΟΥΛΟΥ)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ Ἑσωτερικοῦ: Ἑτησίᾳ Δρχ. 200. Ἑξάμηνος 100. Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν στερλ. 1

Ἑμβάσματα καὶ συστημένα ἐπιστολαὶ πρὸς τὸν κ. Θ. Γ. Παπαμανώλην

Αἱ συνδρομαὶ προπληρώνονται. Εἰς οὐδένα τὸ φύλλον ἀποστέλλεται δωρεάν

ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΝ ΚΡΙΣΙΝ

....ΚΑΙ ΝΑ ΜΗ ΕΠΙΣΤΡΕΨΕΤΕ ΠΛΕΟΝ

Η ΜΑΛΛΟΝ ΠΟΛΥΤΙΜΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ

Καὶ τὴν ἐβδομάδα ταύτην ἡ ἀβεβαιότης ἐν τῇ πολιτικῇ ἡμῶν ζωῇ ἐξηκολούθησεν, ὀδηγήσασα τοὺς πολίτας εἰς τὸ ζενιθ τοῦ ἐκνευρισμοῦ. Ἐπέστρεψαν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ οἱ ἀπεσταλμένοι τῆς Κυβερνήσεως, ἐπιστρέφουν καὶ οἱ ἐναπομείναντες τελευταῖοι, ἐκόμισαν γραπτὰ καὶ ἀνεκοίνωσαν προφορικὰ τὰ ὅσα θλιβερά διὰ τὴν θέσιν μᾶς ἀντελήφθησαν, τὰ τηλεγραφήματα τοῦ Ἑλλήνος ἐν Παρισίοις πρεσβευτοῦ διαδέχοντα ἄλληλα καὶ τὸ ἀποτέλεσμα: μῆδεν.

Ἡ μάλλον, κατὰ χειρότερον ἀπὸ μῆδεν. Εἰς ταῦτα προσετέθησαν τελευταῖως αἱ συσκέψεις τῶν κυβερνώντων καὶ τῶν Πολιτικῶν Ἀρχηγῶν, τὰ Διαβούλια, αἱ ἀνακοινώσεις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα: πάλιν μῆδεν. Ὡς νὰ μὴ ἤρουν δὲ πάντα ταῦτα διὰ τὴν δημιουργίαν ἀνησυχίας παρὰ τῷ λαῷ καὶ ἐκνευρισμοῦ, ἔχουμεν καὶ τὰς καθημερινὰς (ἐνίοτε καὶ δις τῆς ἡμέρας) δηλώσεις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ. «Παρα-τοῦμαι. Δὲν παραιτοῦμαι. Ὁχι, παραιτοῦμαι. Μάλλον δὲν θὰ παραιτηθῶ. Νὰ κάμωμεν Οἰκουμενικὴν Κυβέρνησιν. Ὁχι νὰ κάμωμεν, νὰ κάμῃτε Σεῖς Κυβέροντες. Ἡ Κυβέρνησις νὰ εἶναι ὑπηρεσιακὴ καὶ νὰ διαλύσῃ τὴν Βουλὴν προκηρύσσουσα ἐκλογάς. Ἡ Κυβέρνησις νὰ μὴ διαλύσῃ τὴν Βουλὴν, ἀλλὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ κυβερνῶσα κατὰ τὸ πρόγραμμά μου. Θὰ συμμετάσχω καὶ ἐγὼ αὕτης. Θὰ τὴν προεδρεύσω. Ὁχι δὲν θὰ τὴν προεδρεύσω. Ἀπλῶς θὰ μετὰσχω καὶ μάλιστα ἄνευ χαρτοφυλακίου. Φεύγω. Δὲν φεύγω. Ὁχι, φεύγω.»....

Ἄλλ’ ἐπὶ τέλους κ. Πρωθυπουργέ, ἀποφασίσσατε τί θὰ κάμῃτε πρῶτον Ὑμεῖς. Καὶ τί θὰ κάμουν κατόπιν οἱ ἄλλοι, εἰναι ἰδικὴ των πλέον δουλειὰ καὶ τοῦ λαοῦ, ὅστις θὰ τοὺς ὑποστηρίξῃ ἢ ὄχι, ἐγκρίνων ἢ κατακρίνων τὴν πολιτικὴν

των. Διὰτὶ ζητεῖτε νὰ βολιδοσκοπήσετε τὰς βλέψεις των καὶ τὰς διαθέσεις των καὶ νὰ ἐκμεταλλεῖσθε τὴν κατάστασιν, εἰς ὃ δεινὸν σημεῖον Σεῖς τὴν ἐφέρατε; Καὶ διὰτὶ ἐπιμένετε νὰ ρυθμίσετε Σεῖς τὴν περαιτέρω ἐξέλιξιν μιᾶς καταυθύνσεως ἣν Ὑμεῖς ἐτάματε οὐχὶ εὐθεῖαν καὶ ἐξυπηρετικὴν τῶν συμφερόντων μᾶς, ἀλλ’ ἐξ ἀντιθέτου «στραβὴν» καὶ καταστρεπτικὴν διὰ τὴν χώραν μᾶς.

Τὸ ἀδιέξοδον, εἰς τὸ ὁποῖον περιήλθατε Σεῖς καὶ μαζί με Σας καὶ ἡ Πατρίς μᾶς, κατόπιν τετραετοῦς διακυβερνήσεως Σας, δὲν εἶνε μήπως ἐνδεικτικὸν τῆς ἀποτυχίας Σας; Δὲν σημαίνει νανάγιον τῆς πολιτικῆς Σας; Μετὰ πῶτον ὅθεν δικαίωμα, σήμερον, Ὑμεῖς, ὁ ἀποτυχημένος, ζητεῖτε νὰ ρυθμίσῃτε καὶ πάλιν τὴν κατάστασιν; Διὰ νὰ ἔχετε καὶ ἡμᾶς συνενοχους κατὰ τὴν σιγὴν τῆς πτώσεως Σας; Ἀλλ’ ἤδη ἐπέσατε. Ματαίως πειράσθε νὰ στηριχθῇτε εἰς τὸ κενόν. Ὅσον δὴποτε καὶ ἂν εἴσθε ἀκροβάτης, εἰς τὸ κενὸν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ σταθῇτε. Ἡ ἀρχομανία Σας καὶ ἡ ἐγωπάθειά Σας, τόσοσ πολλὴ Σας ἐπιθεάζουν ὥστε νὰ μὴ δύνασθε νὰ ἐννοήσετε ἀκόμη ὅτι κατηγήσατε ὁ ἀνεπιθύμητος πλέον ἐν Ἑλλάδι; Περισσότερον ἀνεπιθύμητος καὶ ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτας τοῦ Ἀργεντινοῦ πολεμικοῦ; Ἡ ἡμῶς φαντάζεσθε τόσοσ ἀφελεῖς τοὺς λοιποὺς πολιτικούς ἀρχηγούς, ὥστε νὰ δεχθῶν νὰ Σας βοηθήσουν, εἰς τί; Εἰς τὴν ἐλαφροτέραν μήπως πτώσιν Σας;

Ἡ λύσις εἶνε μία καὶ ἀποκλειστικῶς μία. Νὰ καταθέσθε τὴν ἀρχήν, ἐφ’ ὅσον δὲν μπορεῖτε νὰ τὰ βγάλετε πέρα καὶ νὰ παύσητε νὰ ἔχητε ἀξιώσεις, Σεῖς ὁ ἀποτυχημένος, πρὸς περαιτέρω—μετὰ τὴν ἀποτυχίαν Σας—ρὺθμισιν των

τυχών του τόπου αυτού, τὸν ὁποῖον τόσον κακομεταχειρί-
ζεσθε ἀπὸ εἰκοσαετίας καὶ πλέον συνεχῶς. Εἶναι περιττὸν
νὰ παρασύρητε τοὺς μεταξὺ ἡμῶν ἀφελεῖς ἢ συμφεροντο-
λόγους εἰς συλλογικὰ διαβήματα παρὰ τοῖς Ἀρχηγοῖς πρὸς
καταρτισμὸν Οἰκουμενικῆς καὶ ἐν τῇ πάθει Σας νὰ κα-
ταγγέλλετε λευκοὺς, εὐσυνειδήτους, τιμίους καὶ ἱκανοὺς πο-
λιτικούς ὡς ἀπεργαζομένους τὴν δυστυχίαν τῆς Χώρας χά-
ριν τοῦ κομματικοῦ τῶν συμφερόντων. Εἶναι ἀστείον νὰ
κατηγορῆτε αὐτοὺς ὡς ἐκμεταλλευτάς, Σεῖς ὁ ἐκμεταλλευ-
τὴς τῶν πάντων.

Ὅταν ἤλθατε τὸ θῆρος τοῦ 1928 εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ
σατραλικῶς τῷ τρόπῳ ἠρπάσατε τὴν Ἀρχὴν (καὶ ἔπρεπε νὰ
λησμονῇ κανεῖς ὅτι ὀνομάζεται Κουντοτριώτης, διὰ νὰ
Σας τὴν δώσῃ) ἐτορπιλλίσατε τὴν Οἰκουμενικὴν καὶ ἐνηρ-
γήσατε ἐκλογάς. Ἀπατηθεὶς τότε ὁ λαὸς Σας περιέβαλε διὰ
παλλαϊκῆς σχεδὸν ἐμπιστοσύνης. Ἡ ἐμπιστοσύνη ἐκείνη
Σας ὥπλισε μὲ τόσῃ παντοδυναμίαν, μὲ ὅσῃν δὲν ἴσχυσαν
ἄλλοτε νὰ σᾶς ὀπλίσουν αἱ ξένοι λόγχοι καὶ οἱ ξένοι Στό-
λοι οὔτε εἰς τὰ Χανιά, οὔτε εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, οὔτε εἰς
τὸ Κερασιόνι.

Τὴν παντοδυναμίαν ὅμως αὐτὴν δὲν τὴν ἐχρησιμοποίη-
σατε διὰ τὸ συμφέρον τῆς Πατρίδος Σας. Τὴν ἐσπαταλή-
σατε διὰ τὸ συμφέρον τῶν κομματικῶν Σας φίλων. Καὶ
ἤδη, ὅτε ἀπεγυμνώθητε πλέον αὐτῆς, ζητεῖτε, Σεῖς ὁ ἀπο-
τυχημένος, νὰ συνεργασθῆτε ἄλλῃ μὲ τοὺς ἀντιπάλους
Σας «διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς κινδυνευούσης Πατρίδος». **Καὶ ἀφ' οὗ**
παρῆλθε, διότι εἶναι ζήτημα ἂν σωθῶμεν ὑπὸ προο-
παθείας εἰς τὴν ὁποίαν ἀπειλεῖτε ὅτι θὰ συμμετάσχητε καὶ
ὑμεῖς, τοὺς μὲν ἄλλους νὰ τοὺς ἀποστείλῃτε εἰς τὰ ἴδια,
διότι δὲν θὰ τοὺς χρειάζεσθε πλέον, τὴν δὲ προσωπικότη-
τά Σας νὰ παρουσιάσῃτε καὶ πάλιν ὡς Σώτειραν, καὶ νὰ
διακηρύσσετε ὅτι ἂν δὲν εἴσατε Σεῖς, δὲν θὰ ἐγίνε-
το τίποτε.

Ἄλλ' ὅχι. Τὸ ζήτημα ἔχει ἀπλούστατα (καὶ οὐχὶ ὡς ζη-
τεῖτε νὰ τὸ περιπλέξητε) ὡς ἐξῆς καὶ ἡ λύσις—τὸ ἐπανα-
λαμβάνομεν—εἶνε μία : Ἡ οἰκονομικὴ Σας πολιτικὴ ἦτο
ιδιὴ Σας καὶ οὐχὶ ἰδική μας. Τὴν ἐφηρμόσατε ἐπὶ τέσσαρα
ἔτη Σεῖς καὶ οἱ συνεργάται Σας. Ἦσθε ὅλοι εὐχαριστημέ-
νοι καὶ μέχρι ἐλαχίστων μηνῶν μᾶς διαβεβαιούσατε
ὅτι τὰ οἰκονομικά μας εὐρίσκονται εἰς ἀξιοζήλευτον θέσιν.
Διατὶ ὅθεν δὲν συνεχίζετε τὴν τόσον λαμπρὰν αὐτὴν οἰκο-
νομικὴν Σας πολιτικὴν, τοῦλάχιστον μέχρι τοῦ Ἰουνίου,
μέχρι δλδ. μιᾶς διεθνούς Διασκέψεως, τῆς ὁποίας τὰ πορί-
σματα θὰ κανονίσουν τὴν Διεθνῇ Οἰκονομίαν; Δὲν τὰ
βγάζετε πέρα; Εὐρέθητε εἰς ἀδιέξοδον; Ὡστε ἐψεύδεσθε
μέχρι τῆς προχθῆς; «Δὲν πιστεύετε πλέον εἰς τὴν ἀποτελε-
σματικότητα τῆς πολιτικῆς Σας». Ἡ ὁμολογεῖτε ὅτι «δὲν
δύνασθε μόνος Σας νὰ τὴν φέρητε εἰς πέρας»; Ἄλλ' ἐν
τοιαύτῃ περιπτώσει, παραιτηθεῖτε καὶ **ἐξηγήσατέ μας**
διατὶ παραιτεῖσθε, διατὶ ἐγκαταλείπετε τὴν Κυβέρνη-
σιν μὲ τὰ «ρόδινα οἰκονομικά» καὶ ἀφίνατε ἄλλους νὰ δρέ-
ψουν τὰ ρόδα.

Τότε, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, θὰ κάμῃ τὸ καθή-
κον του : Δηλαδή θὰ ἐνθυμηθῇ, πρωτίστως, ὅτι εἶναι
Πρόεδρος καὶ ὄχι κομπάρσος εἰς τὸν θίασόν Σας. Διότι
κομπάρσον τὸν ἠθελήσατε Σεῖς καὶ τὸ δημοκρατικὸν Σύν-
ταγμα Σας. Θ' ἀνοίξῃ τότε τὸ Σύνταγμα καὶ θὰ τὸ φυλλο-

μετρήσῃ. Θὰ εὕρῃ δὲ ἀσφαλῶς εἰς κάποιαν σελίδα τοῦ Συν-
τάγματος ὅτι τοῦ παρέχεται κάποτε—κάποτε τὸ δικαίωμα
νὰ ἐγκαταλείπῃ τὸν ῥόλον τοῦ βωβοῦ προσώπου καὶ νὰ
πρωταγωνιστῇ. Θὰ ρίψῃ μιὰ ματιὰ εἰς τὸ Κοινοβούλιον.
Θὰ ἴδῃ ὅτι μετὰ τὸ ἰδικόν Σας—**ἀποτυχόν**—κόμμα ὑ-
πάρχει ἀμέσως κατόπιν, κάποιον ἄλλο. Τὸ Κόμμα τῶν Λαϊ-
κῶν. Θὰ καλέσῃ τότε τὸν Ἀρχηγόν Του καὶ θὰ τοῦ ἀνα-
θέσῃ τὸν σχηματισμὸν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὴν διακυβέρ-
νησιν τῆς Χώρας. Αὐτὸ θὰ κάμῃ καὶ αὐτὸ καὶ μόνον ἔχει
ὑποχρέωσιν ἐκ τοῦ Συντάγματος νὰ κάμῃ ὁ Πρόεδρος τῆς
λεγομένης Δημοκρατίας Σας. Δὲν δύναται καὶ δὲν τοῦ ἐπι-
τρέπεται νὰ κάμῃ τίποτε ἄλλο. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θὰ
παραβῇ τὸ Σύνταγμα.

Ἐάν, κατόπιν, ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος,
ἀφ' οὗ λάβῃ τὴν ἐντολήν, θέλῃ νὰ κάμῃ Κυβέρνησιν Οἰ-
κουμενικὴν ἢ Ὑπηρεσιακὴν καὶ ἐκλογάς ἢ ἀμιγῶς Λαϊκὴν,
αὐτὸ εἶνε ἰδική του ὑπόθεσις, εἰς τὴν ὁποίαν οὐδεὶς ἀπο-
λύτως λόγος ὑπάρχει—Σας βεβαιούμεν καὶ πιστεύσατέ μας
—ν' ἀναμινύσθε ὑμεῖς.

«Ἄλλ' ἐγὼ ποὺ θέλω νὰ....» Σταματήστε. Ξέρομεν τι
θὰ μᾶς πῆτε : Ὅτι θέλετε νὰ βοηθήσετε διὰ τὴν σωτηρίαν
τῆς Πατρίδος καὶ νὰ τῇ παρῴχητε τὰς πολυτίμους ὑπηρε-
σίας Σας εἰς τὴν σημερινὴν δεινὴν περιστάσιν (ποὺ τὴν φέ-
ρατε Σεῖς). Λοιπόν : **Ἡ καλλιτέρα καὶ μᾶλλον πο-
λύτιμος ὑπηρεσία Σας εἶνε νὰ φύγετε. Νὰ φύ-
γετε καὶ νὰ μὴ ἐπιστρέψετε πλέον.** Θ. Γ. Π.

ΚΑΦΕΚΟΠΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΚΑΦΕ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ

A. ΛΟΥΜΙΔΗΣ & ΣΙΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ: Ἐν Πειραιῇ Τσαμαδοῦ 7 Τηλ. 41-171
ΥΠ/ΜΑΤΑ : Βραζιλία San Paulo pau, Libero-
Badaro 5—6

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Ὁδὸς Βενιζέλου ἀριθ. 7 Τηλ. 11—34.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΡΙΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Α'. Ὁδὸς Αἰόλου 106 (Χαντεῖα) τηλ.
57—30

» Β'. Ὁδὸς Βουκουρεστίου καὶ Σπυρο-
μήλιου (Μέγαρον Μετοχικοῦ Τα-
μεῖου) Τηλ. 3—9732

» Γ'. Ὁδὸς Ἀθηνᾶς ἀριθ. 40 (Να
Ἀγορά)

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Ὁδὸς Τσαμαδοῦ 16 Τηλ. 40—714

(Ἐναντι καταστήματος)

Καφέδες—Τῆϊα—Κακάο—Γλυκὰ κουταλιᾶς διάφορα.
Βραβεῖα εἰς ὅλας τὰς Ἐκθέσεις Ἑλλάδος καὶ Ἐξω-
τερικοῦ.

ΟΙ “ΦΑΥΛΟΚΡΑΤΑΙ,, ΚΑΙ Ο “ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΗΣ,,

SIC TRANSIT GLORIA MUNDI....

«Εἶναι ὁ ἄνθρωπος. ποὺ θὰ αἵματοκυλίσῃ τὴν Ἑλλάδα» (ΠΟΛΟΓΕΩΡΓΗΣ)

Μίαν ἄλλοτε ἡμέραν—μοιραίαν ἃς εἴπωμεν—καὶ
εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ἡ Ἑλλὰς, δημαγωγουμένη ὑπὸ τινων
ἐπιτηδεῶν, ἐξήτει μεταρρυθμίσεις διήθεν διὰ νὰ προοδεύ-
σῃ, κυρίως ὅμως διότι αὐτὸ συνέφερε εἰς μερικοὺς καὶ
τότε στρατιωτικούς πολιτικολογοῦντας ἐν τῷ στρατεύματι
καὶ ζητοῦντας τὴν ὑποσκέλῃσιν ἄλλων διήθεν εὐνοουμένων
ὑπὸ τοῦ Διαδόχου, τοῦ Ἐπιτελείου, καί.... καί.... (τὰ αἰώ-
νια πάθη ἐν τῷ στρατεύματι), εἰς αὐτὴν λοιπὸν τὴν ἐπο-
χὴν, εἰς δικηγόρος ἐκ Χανίων μὲ περιορισμένην ἐκεῖ ἐπι-
στημονικὴν δρᾶσιν, ἄλλ' ἀμέτροτον ὀρθοῖσιν καὶ φιλο-
δοξίαν, ἀφ' οὗ ἐπαίξεν ἐν Κρήτῃ τὸν ῥόλον τοπικοῦ ταρα-
χοποιοῦ καὶ αἵματοκύλισε διὰ τοῦ κινήματος τοῦ Θερίσου
τὸν τόπον του, κατέπλευσεν εἰς Ἀθήνας ἵνα γίνῃ ὁ **με-
ταρρυθμιστής** τοῦ ἐλευθέρου Κράτους.

Ἄλλοι τότε ἐπίστευσαν αὐτὸν ὡς Προφήτην, ἄλλοι
ὡς Παράκλητον ἢ ὡς Μεσσίαν καὶ ἄλλοι ἄλλως, ὡς συμβαί-
νει διὰ τοὺς ἐπιπολαίους ἡμᾶς καὶ ἡλιθίους Παλαιοελλα-
δίτας, τοὺς οὐδεμίαν τοπικὴν ἀξίαν ἐκτιμώντας, ἀλλὰ δου-
λοπρεπῶς τιμῶντας καὶ θεραπεύοντας κάθε ξένον ἐπὶ πλην,
ἀπὸ τῶν ἀποδεδειγμένως ἀξίων μέχρι τῶν ἀποδεδειγμένως
μηδαμινῶν.

Ἡμεῖς τότε, ὅσοι ἔτυχε νὰ γνωρίσωμεν τὴν ἐμφύλιον
δρᾶσιν του ἐν Κρήτῃ, ὅσοι τὸν εἶδομεν περιστοιχιζόμενον
ἐν Χανίοις ὑπὸ «χουρχοδωφόρων» δίκην Ἰππίου, ἀνησυ-
χήσαμεν σφόδρα διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ δικηγόρου αὐτοῦ ὡς
μεταρρυθμιστοῦ καὶ Μαχάτη καὶ μαζί μὲ τὸν πολιτευ-
τὴν Πολογιώργην, τὸν προοικονομίσαντα τὴν κακὴν τύχην
τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς δηλώσεως : ὅτι «εἶναι ὁ ἄνθρωπος
ποὺ θὰ αἵματοκυλίσῃ τὴν Ἑλλάδα» ἠγχήθημεν, ἵνα γίνω-
μεν οἱ κακοὶ μάντιες ἀντὶ μάντιες κακῶν. Ποῦ ὅμως νὰ
ἐτολμοῦσε κανεὶς νὰ ὁμιλήσῃ τότε διὰ τὸν «Μεταρρυθμι-
στήν»; Χίλιες μαγγοῦρες ἤμποροῦσαν νὰ καταφερθοῦν
κατὰ τῆς κεφαλῆς του καὶ νὰ κατηγορηθῇ ὡς προδότης,
ὀπισθοδρομικὸς καὶ «Φαυλοκράτης».

Ἦτο ὁ περιφημὸς χαρακτηρισμὸς αὐτοῦ δι' ὅλους
τοὺς Ἑλληνας «Κάτωνας», τοὺς συντηρητικούς πολίτας
τῆς ἐποχῆς, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐσπευδον νὰ ἐνθουσιαστοῦν,
ὅπως οἱ ἄλλοι, τόσον εὐκόλα, ὅσον, ὅταν ἀντίκρυζαν οἱ
ἴδιοι τὰ... ῥόπαλα τοῦ ἀειμνήστου Θεοδοσίου.

Καὶ ἤλθον ἐν τῷ μεταξὺ οἱ πόλεμοι. Καὶ διότι οἱ
Ἑλληνες εἶχον προετοιμασθῇ καταλλήλως ὕλικῶς καὶ ἠθι-
κῶς δι' ἕνα πόλεμον, ὅστις θὰ ἀπέπλυνε μίαν ἡμέραν τὸ
αἰτήρημα τοῦ 1897 καὶ τοῦτο, διότι οἱ διδάσκαλοι τῆς ἐπο-
χῆς ἐκείνης δὲν ἐπροπαγάνδιζαν εἰς τὰ σχολεῖα τὴν «κοι-
μῶνα», ἀλλ' ἐδίδασκον τὸ «Ὡς λιγυρὸν καὶ κοπτερὸν
σπαθί μου....» Καὶ οἱ Πρωθυπουργοὶ οἱ πρὸ τοῦ «Μεταρ-
ρυθμιστοῦ» δὲν ἐδίδασκον τοὺς Φοιτητάς, ὅτι «ἡ Ἑλλὰς
μετὰ τὴν ὑποδοχὴν ἐπὶ τοῦ ἐλευθέρου ἐδάφους τῶν προ-
σφύγων, δὲν ἔχει βλέψεις πρὸς κανὲν ἀπὸ τὰ τέσσαρα σημεῖα

τοῦ ὀρίζοντος!» οὔτε εἶχε «μοντέρνον» ὑπουργὸν τῆς
Παιδείας, ὅστις νὰ ἀνέχεται τοὺς μαλλιαροὺς καὶ κηρύττει
ὅτι «μία γενεὰ δὲν ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ διαδεχθῇ καὶ νὰ
συνεχίσῃ τὰς παραδόσεις τῆς προηγουμένης γενεᾶς!»

Ἐπειδὴ λοιπὸν οἱ Ἕλληνες τότε εἶχον διαφορετικὰ
διαπαιδαγωγηθῇ ἀπὸ τοὺς πατριώτας πολιτικούς καὶ διδα-
σκάλους, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐγνώριζαν τὰ «μπαῖν μίξτ» καὶ τὰ
«Μπιάριτς», διὰ τοῦτο, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς ἕνα λαμπρόν, αἰ-
σθηματίαν, ἱκανὸν καὶ ἰδεολόγον Στρατηλάτην—Βασι-
λέα ἐνίκησαν, ἐμεγαλοῦργησαν, ἡλευθέρωσαν τόσους δού-
λους ἀδελφούς καὶ διέγραψαν νέας κατεθυνσεις, ὡς Ἐ-
θνὸς καὶ ὡς Φυλὴ, αἱ ὁποῖαι περιείχοντο εἰς τὸν λακωνι-
κὸν ἄλλὰ καὶ περικτικώτατον ἐκείνον ἐπίλογον τοῦ μεταπο-
λεμικοῦ διαγγέλματος τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Κωνσταν-
τίνου τοῦ περικλείοντος τὰ ὄνειρά του καὶ τοὺς πόθους
τον μαζί μὲ τὰ ὄνειρα ὅλης τῆς Φυλῆς : «Καταστήσωμεν
τὴν Ἑλλάδα σεβαστὴν εἰς τοὺς φίλους καὶ τρομερὰν εἰς
τοὺς ἐχθρούς.»

Ἡ κακεντρεχὴς καὶ ζηλότυπος φύσις τοῦ «Μεταρ-
ρυθμιστοῦ», «Μεγαλοργοῦ» ἤδη αὐτοτιτλοφορηθέντος
καὶ αὐτοῦμνηθέντος ἀπὸ ἐγωπάθειαν καὶ αὐταρέσκειαν
ὡς οἱ Ῥωμαῖοι αὐτοκράτορες ὀνόμαζαν ἐνίοτε ἐν τῇ μεγα-
λομανεῖ ἐξάψει των ἑαυτοῦς... «Θεοῦς!», τὸν ἔκαμε νὰ
κοιμᾶται ἀνήσυχον ὕπνον, διότι «οὐκ ἔα αὐτὸν καθεύδειν
τὸ τὸ Στρατηλάτου τρόπαιον».

Καὶ ἰδοὺ εἰς μίαν στιγμὴν βάσανον διὰ τὴν Ἑλλάδα,
τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκρήξεως τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου, συ-
ρίττων, ὡς ὅφρις τῆς κολάσεως, ἐσπεῖρε τὰ δηλητήριά του
κατὰ τοῦ μεγάλου ἰδεολόγου. Τὸν ἐσυκοφάντησε, τὸν ἐ-
ραδιοῦργησε, τὸν κατεξήντελσε διὰ τῆς προσφυγῆς καὶ
δουλοπρεπείας ὑπηρεσίας του πρὸς τοὺς ξένους καὶ μετ'
αὐτῶν κατεσπάραξε τὴν Ἑλλάδα τὴν πατρίδα μας, ἀλλὰ
καὶ πατρίδα του, ὡς ἄλλος Ἡρόστρατος, διηύσας τὴν δό-
ξαν ἐνδόξου κακοποιοῦ, ἀρκεῖ νὰ ἐξεδικεῖτο τὸν ἀγαπώ-
μενον ὑπὸ τοῦ ἔθνους Ὑψηλόν του ἀντίπαλον.

Καὶ ἔτσι ἐγίνε, ὅτι προσεῖπε διὰ τὴν τύχην τῆς Ἑ-
λλάδος ὁ ἀειμνήστου Πολογιώργης.

Οὕτως οὐρίως καὶ αὐτοῦ πάντοτε καὶ ἀνέκαθεν πηδα-
λιουχοῦντος, ἐφθάσαμεν μετὰ μισοῦς καὶ ἀλλεπαλλήλους
συγκλονισμοὺς καὶ θυέλλας καὶ προσοράσεις εἰς τὴν... Ἀ-
γνωρίστον χώραν!

Καὶ τότε ὁ μέγας πηδαλιούχος, ἀφορήτως ἀναιδής,
ἐκέρυξεν ἀποτόμως τὸ ἔργον του λήξαν!

Τόσον λοιπὸν τὸ περιφημὸν ἔργον του; Ὡς ἐδῶ
ἐφθάσε; Καὶ τώρα; Ποῦ μοι τὸ ῥόδα, ποῦ μοι τὰ ἴα,
ποῦ μοι τὰ καλὰ σέλινα;

Αἶ, «κισμέτ» θὰ ἔλεγεν ὁ Τοῦρκος. Καὶ οἱ θετικοὶ
Ῥωμαῖοι θὰ συνεπλήρωναν : *Sic transit gloria mundi*,
ΕΣΠΕΡΟΣ

Σύμβασις; Ἄλλ' εἶναι κοινῶς γνωστὸν ὅτι τίποτε δὲν γίνεται ἐν τῇ κόσμῳ τούτῳ χωρὶς τὴν ἐνσυνείδητον βούλησιν τοῦ ἀνθρώπου. Ὑπῆρχε μία Σύμβασις ἐξασφαλίζουσα ὁρισμένα πράγματα εἰς μέγα- λον τμήμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ μίαν ὥραϊαν πρωτὴν ἢ Σύμβα- σιν αὐτῇ παύει ὑφισταμένη. Μόνον τοῦ θεαίως τὸ πρᾶγμα δὲν γί- νεται. Ὑπάρχει ὁ δρᾶστης καὶ τὸν δρᾶστην αὐτὸν πρέπει νὰ ζητή- σωμεν.

Ο ΔΡΑΣΤΗΣ

Πρὸς τοῦτο δὲν κοπιᾶζομεν πολὺ. Τὸν δρᾶστην μᾶς τὸν πα- ραδίδει αὐτὸς πάλιν ὁ κ. Βενιζέλος καὶ μάλιστα... ἐν τῇ προσώπῳ του. Εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν συνεδρία- σιν τῆς 17ης Ἰουλίου 1930 ἀναγινώσκουμεν τὰ ἐπόμενα:

«Οἱ κύριοι βουλευταὶ θὰ λάθουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀναγνώ- σουν μετ' ἐπιμελείας, ὅπως εἰμαι βέβαιος, τὴν αἰτιολογικὴν τὰς τὴν ἐκθεσιν καὶ ἐκ τῆς μελέτης αὐτῆς θὰ πορισθοῦν τὰ συμπερά- σματα ὅτι ἡ εὐθύνῃ διὰ τὴν μὴ ταχέϊαν ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεων τῆς συμβάσεως περὶ ἀνταλλαγῆς δὲν βαρύνει μονομερῶς, ὅπως φρο- νεῖ ἡ κοινὴ γνώμη ἐν Ἑλλάδι, μίαν τῶν Κυβερνήσεων τούτων, καὶ δὴ τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἀγκύρας. **Ἡ εὐθύνῃ βαρύνει καὶ τὰς δύο Κυβερνήσεις.** Δὲν νομίζω ὅτι ὑπάρχει κινδύνος συμπερὸν νὰ σταθμισθῇ μετὰ τὴν εὐθύναν αὐτῆς, διὰ τὴν ἰδίαν ποῖον βαρύνουν πε- ρισσότερον. Θὰ ἦτο ἄλλως τε δύσκολον ἴσως νὰ εὕρῃ κανεὶς ποῖος εὐθύνεται περισσότερο. **Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον εἶναι βέβαιον εἶναι τοῦτο, ὅτι τὴν σύμβασιν περὶ ἀνταλλαγῆς παραβιάσαντες παρῶτοι ἡμεῖς, οἱ ὁποῖοι διότι εἴχομεν τὸ μεγαλύτερον συμφέρον ὅπως ἐκτελεσθῇ ἡ σύμβασις αὕτη, εἰμεθα διὰ τοῦτο περισσότερο ἀδικαιολόγητοι.** Σημειωτέον ὅτι ἐκ τῆς μελέτης αὐτῆς θὰ ἴδετε ὅτι κατ' ἐπαναλήψιν κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τῶν 7 περίπου ἐτῶν ἐφθά- σαμεν εἰς συνεννόησιν μὲ τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἀγκύρας, ἀλλὰ ἡ συνεννόησις ἢ μᾶλλον αἱ συνεννοήσεις εἰς τὰς ὁποίας ἐφθάρσαμεν δὲν κατωρθώθη ποτὲ νὰ ἐκτελεσθῶν. **Καὶ διὰ τὴν μὴ ἐκτέλεσιν αὐτῶν δὲν ἡμπορεῖ κανεὶς καλοπίστως νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ὅλη ἡ εὐθύνῃ βαρύνει τὴν Τουρκικὴν Κυβέρνησιν....»**

ΠΤΑΙΕΙ ΤΟ ΕΛΛ. ΚΡΑΤΟΣ, ΔΗΛΑΔΗ Ο κ.ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Πᾶς λογικῶς σκεπτόμενος ἄνθρωπος συμπεραίνει ἐκ τῶν ἀνωτέρω δηλώσεων τοῦ κ. Βενιζέλου, ὅτι ἡ μὴ ἐγκαιρὸς ἐκτέλεσις τῆς συμ- βάσεως περὶ ἀνταλλαγῆς καὶ ἡ συνεπεία τούτου δυσχεράνει τῆς ἐκ- τελέσεως τῆς, ἡ ἐπιβαλοῦσα πλέον τὴν ὁλοσχερῇ τῆς συμβάσεως ταύτης κατάργησιν, ὀφείλονται εἰς τὴν κακίστην τοῦ ζητήματος διαχειρίσιν ἐκ μέρους τῶν ἑλληνικῶν κυβερνήσεων. **Ἐπομένως, κατὰ γενικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, ὀφείλεται ἐπανόρθωσις τῆς ζημίας τῆς προγεννομένης εἰς τοὺς δικαιούχους πρόσφυγας ἐκ τοῦ κακοῦ αὐτοῦ χειρισμοῦ τοῦ ζητήματος τῆς ἀνταλλαγῆς ἀπὸ αὐτοῦ τοῦτο τὸ Κράτος.** Μὲ ἄλλους λόγους ὀφείλει τὸ δημό- σιον νὰ ἀποζημιώσῃ αὐτὸ πλέον τοὺς δικαιούχους ἀνταλλαξιμῶς διὰ τὰς ἐν Τουρκίᾳ ἐγκαταλειφθείσας περιουσίας των, ἐφόσον τὸ Κρά- τος ἑλαφρῶς τῇ καρδίᾳ συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀχρήστευσιν τῆς Συμ- βάσεως περὶ Ἀνταλλαγῆς. Διότι, τῇ ἀληθείᾳ, τί ἄλλο σημαίνει «παραβίασις» τῆς προκειμένης συμβάσεως εἰμὴ βαθμιαίαν ταύτης περιαγωγὴν εἰς κατὰστασιν ἀδυναμίας ἐκτελέσεως τῶν βασικῶν τῆς διατάξεων; Ποῖος ὅμως πταίει διὰ τοῦτο, μᾶς τὸ ὁμολογεῖ ἄκων, παρασυρόμενος ἀπὸ τὴν ἰδίαν του ὁρμήν, αὐτὸς οὗτος ὁ κ. Βενιζέ- λος: **Πταίει πρωτίστως τὸ ἑλληνικὸν Κράτος!** Ἡ τοιαύτη τοῦ κράτους ὑπατιότης διὰ τὴν πρὸς τὸν ματαίωσιν τῆς ἐκτελέσεως τῆς περὶ ἀνταλλαγῆς συμβάσεως ὁμολογεῖται ὡσαύτως κατὰ τρόπον ἀναμφισβήτητον καὶ εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἐκθεσὶν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας Συμ- φωνίας....»

Η ΑΘΛΙΟΤΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εἶναι ἐν τῇ ἀληθείᾳ, λίαν περίεργον τὸ γεγονός ὅτι οὐδεὶς ἄλλος ἐπιστήμων ἢ πολιτικὸς, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀκόμη τῶν παρακο- λουθησάντων τὰς ἱστορικὰς ἐκείνας συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς, εὐρέ- θη νὰ καυτηριάσῃ ἢ νὰ σχολιάσῃ κτλ ἀπλῶς τὰς ἐξωφρενικὰς αὐτὰς ἀντιφάσεις τοῦ κ. Βενιζέλου. Τὸ πρᾶγμα θὰ ἐνεποιεῖ ἄμεσον ἐντύ-

πωσιν εἰς κτῆθε ἄλλο κοινῶς βούλιον. Πουθενὰ δὲν θὰ παρήρχετο ἀπα- ρατήρητον τὸ ὅτι ἕνας πρωθυπουργὸς ἀποκρούει ὁρισμένας ὑπο- χρεώσεις τοῦ δημοσίου ἑλλείπει τάχα τῶν σχετικῶν προϋποθέσεων, ἐνθ' οὐδὲν κατόπιν, δέχεται ὑπαρχοῦσας τὰς ἐν λόγῳ προϋποθέσεις. Τὸ φαινόμενον τοῦτο ἦτο δυνατόν νὰ παρατηρηθῇ μόνον εἰς τὴν ἑλληνικὴν Βουλὴν, ὅπου ἡ μὲν συμπολίτευσις ἀποτελεῖται ἀπὸ ἰο- κέτας καὶ κλόκκας, ἡ δὲ ἀντιπολίτευσις ἀπὸ κόμματα μὴ δυνάμενα εἰλικρινῶς νὰ ἐξαναστοῦν ἐνώπιον μιᾶς ἀδικίας ἢ ἀθαιρεσίας τῆς κυβερνήσεως.

Ἔτερον παράδειγμα τῆς ψευδομανίας τοῦ κ. Βενιζέλου καὶ τῆς ἡθικῆς ἀνανδρίας τῶν διανοουμένων μας ἔχομεν ν' ἀναφέρωμεν τὸ ἐξῆς:

ΟΤΑΝ ΤΟΥ ΕΤΕΡΟ ΑΠΕΡΙΦΡΑΣΤΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΟΝ ΤΟ ΤΡΑΤΙΚΟΝ ΕΡΩΤΗΜΑ

Ἐπιτροπὴ τῆς «Παμβουλαιτικῆς Ἐνώσεως», παρουσιασθεῖ- σα ἐνώπιον τοῦ κ. Βενιζέλου τὴν 26ην Μαρτίου 1929, ἔθεσεν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τὸ προσφυγικὸν ζήτημα «ὡπὸ τὴν κεφαλαιώδη καὶ βα- σικὴν αὐτοῦ μορφήν τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἐκκαθαρώσεώς του». Εἰς ἐρώτησιν τοῦ κ. Βενιζέλου καὶ ἐννοεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ μὲ τὴν τοιαύτην αὐτῆς διατύπωσιν τοῦ θέματος, ὁ κ. Σταυρίδης μέλος καὶ νομικὸς σύμβουλος τῆς Ἐπιτροπῆς, ἔδωκε τὴν ἐξῆς διασάφησιν: «Δυνάμει τῆς συνθήκης τῆς Λωζάνης οἱ πρόσφυγες ἔχουν λομδάνειν ὡς ἀπο- ζημιῶσιν τὴν ἀξίαν τῶν ἐγκαταλειφθεισῶν ἐν Τουρκίᾳ περιουσιῶν των. Πῶς καὶ πότε θὰ γίνῃ τοῦτο; Ἰδὸν τὸ ἀγωνιώδες ἐρώτημα, τὸ ὁποῖον πλανᾶται εἰς τὰ προσφυγικὰ χεῖλη σήμερον καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποῖου οἱ πρόσφυγες ἀναμένουν κατηγορηματικὴν καὶ σαφῇ ἀπάν- τησιν ὑμῶν». Αἱ λεπτομέρειαι τῆς συναντήσεως ἐκείνης ἐδημοσιεύ- θησαν ὑπὸ μορφήν διαλόγου εἰς τὸν «Ἡμερήσιον Τύπον» τῆς 27ης Μαρτίου 1929. Τὸ ἐνδιαφέρον, ποῦ παρουσιάζουν εἶναι μέγα καὶ δι' ὅσα ἐλέγχθησαν ἐπὶ τοῦ ὅλου προσφυγικοῦ ζητήματος καὶ διότι, διὰ πρώτην τότε φοράν, ἐνεφανίζετο ὁ κ. Βενιζέλος εἰς τὰ ἐκπληκτα ὅμματα τῶν προσφύγων ὡς κοινὸς τυχοδιώκτης, ὡς πολιτικὸς τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀπάτης.

ΑΝΤΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΣ, ΑΠΕΚΑΛΕΣΕ ΤΟΥΣ ΕΡΩΤΗΣΑΝΤΑΣ "ΔΗΜΑΓΟΓΟΥΣ",!!!

Ἐν συνεχείᾳ τῆς συναντήσεώς του ἐκείνης μὲ ἀντιπροσώπους τῆς «Παμβουλαιτικῆς Ἐνώσεως», ἔδωκεν ὁ κ. Βενιζέλος ἀνακοι- νωθὲν εἰς τὸν τύπον δημοσιευθὲν τὴν 28ην Μαρτίου 1929. Εἰς αὐτὸ μεταξὺ ἄλλων ἐλέγοντο καὶ τὰ ἐξῆς:

«Δημαγωγοὶ τοῦ χειροτέρου εἶδους διετύπωσαν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀξίωσιν ὅτι τὸ Κράτος ὀφείλει νὰ πληρώσῃ πρὸς τοὺς ἀστοὺς πρόσφυγας τὴν ἀξίαν τῆς περιουσίας τὴν ὁποίαν ἔκα- στος ἐξ αὐτῶν εἶχεν εἰς τὴν Τουρκίαν. Τὴν ἀξίωσιν αὕτην στηρί- ζουν εἰς τὴν Σύμβασιν τῆς Ἀνταλλαγῆς. Ἄλλ' ἡ Σύμβασις τῆς Ἀνταλλαγῆς τὴν ὁποίαν ἐγὼ ὁ ἴδιος διεπραγματεύθην καὶ ὑπέ- γραψα, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Λωζάννην καθε- ἄλλο παρὰ τέτοιο πρᾶγμα ὀρίζει. **Οἱ Πρόσφυγες δύνανται νὰ βεβαιωθοῦν ὅτι τοιαύτη εἶναι ἡ ἐννοια τῶν διατάξεων τῆς Συμβάσεως τῆς Ἀνταλλαγῆς, ἐρωτῶντες δύο ἀπὸ τοὺς πλέον διακεκριμένους νομικοὺς, τὸν κ. Ἀγγελον Ἰωαννίδην καὶ τὸν κ. Μ. Θεοτοκᾶν, οἱ ὁποῖοι ἐχηροσίμευσαν ὡς νομικοὶ μου σύμβουλοι, ὅταν διεπραγματεύομεν τὴν Σύμβασιν τῆς Ἀνταλλαγῆς....»**

ΨΕΥΔΟΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΡΟΦΕΥΣ

Ἄς ἴδωμεν τώρα τί ἐφρόνουν **πράγματι** ἐπὶ τοῦ θέματος οἱ ἀναφερόμενοι παρὰ τοῦ κ. Βενιζέλου ὡς συμφωνοῦντες μετ' αὐτοῦ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὁρθὴν τῆς Συμβάσεως περὶ Ἀνταλλαγῆς ἐρμηνείαν κ. κ. Θεοτοκᾶς καὶ Ἰωαννίδης:

Ὁ πρῶτος ἐν σελ. 13 τῆς μονογραφίας του «τὰ συμβατικά δικαιώματα τῶν Ἑλλήνων ἐν Τουρκίᾳ καὶ τῶν Τούρκων ἐν Ἑλλάδι» (Ἀθήναι 1928) παρατηρεῖ τὰ ἐπόμενα:

«...Συνεπῶς οὕτε αἱ γενόμεναι προσωριναὶ ἐκτιμήσεις οὕτε ἡ Σύμβασις μετὰ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς καὶ τὸ Σύμφωνον μετὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως λύουν τὸ πρόβλημα τῆς ἀποζημιώ- σεως τῶν ὁμογενῶν ἀνταλλαξιμῶν **ἐχόντων ἐκ τῆς Συμβάσεως τῆς ἀνταλλαγῆς κεκτημένον δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσωσι παρὰ**

τοῦ Κράτους ἀνεκταίαν τὴν ἀξίαν τῆς ἐν Τουρκίᾳ καταλει- φθείσης περιουσίας των....»

Ὁ αὐτὸς κ. Θεοτοκᾶς, ἀναφερόμενος εὐθὺς κατωτέρω εἰς τὴν καὶ τότε ἤδη ἐπιμόνω διατυπωμένην παρὰ τῆς Τουρκίας ἀξίωσιν περὶ συμψηφισμοῦ τῶν ἐκ τῆς ἀνταλλαγῆς περιουσιῶν, πειράται προφανῶς νὰ ἀποτρέψῃ τὴν ἑλληνικὴν κυβερνήσιν ἀπὸ τοιαύτην τινὰ λύσιν τοῦ ζητήματος:

«Εἶναι πρόδηλον», παρατηρεῖ, «ὅτι ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἡμετέ- ρου Κράτους ἀποδοχὴ τῆς Τουρκικῆς προτάσεως θὰ ἦτο ἀπλούστατα παραίτησις τῶν δικαιωμάτων ἡμῶν κατὰ τοῦ Τουρκικοῦ δημοσίου, ἡ πραιότησις δημοῦ αὐτῇ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θὰ συνεπύγετο καὶ παραί- τησιν τῶν κεκτημένων δικαιωμάτων τῶν ὁμογενῶν ἀνταλλαξιμῶν κατὰ τοῦ ἡμετέρου Κράτους....».

ΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΔΕΝ ΕΙΝΕ ΠΑΡΙΑΙ

Ὁ κ. Ἰωαννίδης ἀφ' ἐτέρου, εἰς ἄρθρον του δημοσιευθὲν εἰς τὸ «Ἐλεύθερον Βῆμα» ὑπὲρ ἡμερ. 5ης Ἀπριλ. 1924, ἐκφέρει ρητῶς καὶ κατηγορηματικῶς τὴν ἐξῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος γνώμην:

«....Ὅταν τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος υπέγραψεν ἐν Λωζάννῃ, διὰ τῶν νομίμων αὐτοῦ ἀντιπροσώπων, τὴν διάταξιν τῆς 2ας παραγρά- φου τοῦ άρθρου 14 τῆς συμβάσεως, ἥτις ἐξασφαλίζει εἰς τὸν Ἑλ- λαν ἀπρόσφυγα τὴν κτήσιν ἐν Ἑλλάδι περιουσίας ἴσης ἀξίας καὶ ὁμοίας κατ' ἀρχὴν πρὸς τὴν καταλειφθείσαν, τὸ ἑλληνικὸν Κράτος ἀνελκόμενον θετικὴν ὑποχρέωσιν διεθνούς φύσεως, ἥς ἡ ἐκτέλεσις δέον ἐνδελεχῶς νὰ ἐπιζητηθῇ καὶ ἥτις εἶναι περιβεβλημένη διὰ τῆς εἰς πᾶσαν τοιαύτην ὑποχρέωσιν συναφῶς καθιερώσεως. Τὸ πρῶ- τιστον στοιχεῖον τῆς καθιερώσεως ταύτης εἶναι πάτωσις ἢ τιμὴ τοῦ ἑλληνικοῦ Κράτους, ἣν διὰ τῆς υπογραφῆς του ἐδέσμευσε... Φρονού- μεν ὅτι ἡ κυρία τοῦ Κράτους μέριμνα δέον νὰ εἶναι ὁ πρὸς τὰ διεθ- νῶς θεσπισμένα σεβασμὸς, ὅστις ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐξομοιοῦται πρὸς τὸν σεβασμὸν τοῦ δικαίουματος τῆς ιδιοκτησίας ἀποτελοῦντα συναγματικὸν θεσμὸν.—Τὸ προσφυγικὸν ζήτημα θὰ βεδίσῃ πρὸς λύσιν ὅταν κατανοηθῇ 1) ὅτι οἱ πρόσφυγες δὲν εἶναι παρίαι, ἀλλ' ὅτι ἔχουσι κεκτημένην περιουσίαν ἐν Ἑλλάδι. 2) Ἡ σύμβασις τῆς Λωζάννης ὡς μόνον σκοπὸν εἶχε τὴν εἰς τοὺς πρόσφυγας ἀσφάλει- σιν τῆς περιουσίας αὐτῆς».

Τόσον λοιπὸν ὁ κ. Θεοτοκᾶς, ὅσον καὶ ὁ κ. Ἰωαννίδης, ἀμφῶ- τεροι παρακολούθησαντες ἐπισήμως τὸ συνέδριον τῆς Λωζάννης καὶ συμμετασχόντες ἐνεργῶς εἰς τὴν σύνταξιν τῆς συμβάσεως ἀντὶ τῆς γῆς, ἐρμηνεύουν τὴν τελευταίαν ταύτην κατὰ τρόπον ἀντιστρόφως ἀνάλογον ἀφ' ὅτι τὴν ἐρμηνεύει ὁ κ. Βενιζέλος. Τὰ γραπτὰ εἶναι γραπτὰ καὶ εὐτυχῶς μόνον, ἀδιάφυστα καὶ αὐτὰ τεκμήρια τῆς ψευδομανίας καὶ ἀσυνειδήσιας τοῦ σημερινοῦ Πρωθυπουργοῦ τῆς Ἑλλάδος!

ΤΙ ΣΥΝΕΒΗ;

Ἐρωτᾶται λοιπὸν: Τί συνέβη; Οἱ κ. κ. τῶς νομικοὶ σύμβου- λοι τοῦ κ. Βενιζέλου ἐν Λωζάννῃ ἀνεθεώρησαν μήπως πεισθέντες.. ἐπισήμως, τὰς προτέρας νομικὰς δοξασίας των ἢ δὲν τὰς ἀνεθεώρη- σεν μὲν, ἀλλ' ἐπρωτίμῃσαν νὰ σιωπήσουν εἰς τὴν σχετικὴν πρόκλη- σιν τοῦ κ. Βενιζέλου; Δέχομαι μᾶλλον τὸ δεύτερον. Οἱ ἄνθρωποι θὰ ἐκέφθησαν ὅτι δὲν τοὺς συμπερίει νὰ ἔλθουν εἰς προστριβὰς μὲ τὸν πανίσχυρον τότε ἀκόμη δεσπότην τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἐπιτημονι- κή των ἄλλως τε συνείδησις δὲν εἶναι δὴ καὶ τόσον εὐαίσθητος ὥστε νὰ τοὺς ἐπιτιμήσῃ διὰ τὴν διὰ τῆς σιωπῆς των κατὰπνίξιν τῆς ἀλη- θείας. Τὸ φαινόμενον τοῦτο εἶναι συνηθέστατον παρ' ἡμῖν ὅπου ἡ ἑλλειψὶς στοιχειώδους ἡθικοῦ θάρρους τόσον εἰς τοὺς ἡγήτορας, ὅσον καὶ εἰς τὸν λαόν, ἀποθρασύνει τοὺς κυβερνῶντας καὶ παρέχει εἰς αὐτοὺς ἀφόρητον ἀσυνείδησιν! Μὲ τοιοῦτους χαρακτηρηκὰς δὲν θὰ ἐπι- τύχωμεν ποτὲ ὡς λαὸς καλυτέρων σταδιοδρομίας. Ἡ Ρώμη ἔπεσεν ὅταν αἱ ὑβόνοσι τάξεις καὶ ὁ λαὸς ἤρχισαν νὰ θεοποιῶν καὶ νὰ προσκυνοῦν παράφρονες αὐτοκράτορας. Ἡ χώρα μας ἐφθασεν εἰς τὸ σημερινὸν τῆς κατάντημα διότι οἱ πολιτικοὶ τῆς καὶ ὁ λαὸς τῆς εἴτε ἀποθαυμάζουν καὶ ἐπευφημοῦν δουλοφρόνως πᾶσαν ἀνισόρρο- πον ἐνέργειαν τοῦ σημερινοῦ κυβερνήτου, εἴτε παραμένουν μοιρα- τρικῶς ἐν ἀδρανεῖᾳ, ἀναμένοντες τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν.

ΘΑΝΟΣ Γ. ΦΛΩΡΟΣ

Πρόεδρος τῆς «Παμβουλαιτικῆς Ἐνώσεως».

ΑΛΒΑΝΙΚΗ Η ΠΛΑΚΑ ΜΑΣ :

Η ΠΛΑΚΑ

Ἄϊντε τέ βαίμι νὲ πλιάκα

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ κ. ΣΚΕΝΔΕΡΗ

Αἱ ἀπὸ διетίας καθιερω- θεῖσαι ἐορταὶ πρὸς ἀνάμνη- σιν τῶν Παλαιῶν Ἀθηνῶν, ἐσυνεχίσθησαν καὶ ἐφέτος, πλὴν τῆς σηνοικίας Ψυρρῆς, ἡ ὁποία συνεπεία τῆς κρίσεως, δὲν ἐώρτασε, τῶν Ἀθηναίων συγκεντρωθέντων εἰς τὴν **Πλιάκα**. Ἀλλὰ ποία ἀκρι- βῶς ἡ σημασία τῆς παλαιᾶς ταύτης συνοικίας ἢ μᾶλλον τῆς κυρίας πόλεως τῶν Ἀ- θηνῶν;

Ἡ ἐκ πρώτης ὄψεως ὀνο- μασία δίδει τὴν ἐντύπωσιν λέξεως ἑλληνικῆς (πλάξ = πλάκα), ἐν τούτοις ἡ ὀνομα- σία εἶνε καθαρῶς ἀλβανική. Παρήχθη ἐκ τῆς λέξεως **Πλιάκα** ὅπερ εἰς τὴν ἀλ- βανικὴν σημαίνει γραῖτα.

Ὄνομάσθη δὲ οὕτως ἀπὸ μίαν **γρηάν**, ἡ ὁποία συνε- τήρει εἰς τὴν ἀθηναϊκωτάτην ταύτην συνοικίαν περιώνυ- μον διὰ τὰ προϊόντα τῆς **τα- βέρναν**.

Εἰς τὸ κέντρον τοῦτο συ- νεκεντροῦντο καὶ συνηχον- το ἀπὸ πᾶσαν γωνίαν ὅτι ἡ τότε Ἀθῆνα εἰς λεβεντιά, ἀρ- χοντία καὶ καπετανλίκῃ εἶχε νὰ ἐπιδείξῃ. Ὅποιος δὲν ἐ- γνώριζε τὴν **Πλιάκα** δὲν ἐ- γνώριζε τὴν Ἀθῆνα καὶ τοὺς Ἀθηναίους.

Τὸ **ἄϊντε τέ βαίμι νὲ Πλιάκα** (ἐλάτε νὰ πάμε στὴ γρηά) ἦτο συνηθὺς πρόσκλη- σις εἰς τοὺς τότε Ἀθηναίους διὰ τὴν κρασσοκατάνυξιν. Ἀλ- λά μήπως καὶ τώρα ἔχασε τὴν ἀξίαν ἡ συνοικία αὕτη, προ- κειμένου περὶ τοιοῦτων εἰς τὸν Βαλκὸν δυσιῶν;

Τὶ λέγουν ἐπὶ τοῦ ζητήμα- τος τούτου οἱ σοφοὶ κ. κ. Καμπούρογλου, Δραγάτης καὶ ἄλλοι ἀρμόδιοι:

Ἡ Ἀλβανία ἐξέδωκε κατ' αὐτὰς τοπογραφικὸν χάρτην, ἐπὶ τοῦ ὁποίου διὰ μελανῶν σημείων ὑπογραμμίζει τοὺς

ὑποδούλους ἀλβανούς.

Ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἀχμέτ **Ζόγου** φέρει τὸν τίτλον τοῦ **Βασιλέως τῶν Ἀλ- βανῶν**.

Δὲν εἶναι φόβος μήπως διεκδικήσῃ τοὺς ἐν Ἑλλάδι Ἀλβανοφώνους, ἀρχόμενος ἀπὸ τὴν ἀλβανόφωνον πρω- τεύουσας συνοικίας τῆς πρῶ- τευουσάσης τῆς Ἑλλάδος, Πλιάκαν;

Θεὸς φυλάξοι! Λέγομεν τοῦτο διότι ἡ Ἑλλάς εἰς τί- ποτε δὲν ὑπεχώρησε διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν Ἀλβανίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὄχι μόνον χει- ροπόδαρα δεμένην τὴν Βό- ρειον Ἡπειρον, τὴν κοιτίδα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τὴν μὲ

μπαροῦτι καὶ μὲ **χρήμα** εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν αὐτῆς συντελέσασαν, ἀλλ' ἴσως αὖ- ριον καὶ τὴν Τσαμουργιάν εἰς αὐτὴν δωρήσῃ.

Τὸ φοβούμεθα μετὰ τὰς ἐπανηλειμένας δηλώσεις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ δηλοῦντος (ὄχι βεβαίως πρὸς ἐξωτερικὴν κατανάλωσιν) ὅτι **πέραν τῶν σημερινῶν συνό- ρων βλέψεις δὲν ἔχο- μεν καὶ ὅτι μὲ τὴν γεί- τονα Ἀλβανίαν εἴμε- θα ἀδελφοί!**

Τόσον δὲ εὐχαιριστήμενη εἶναι ἡ Ἑλλάς ἀπὸ τὴν Ἀλ- βανίαν ὥστε οὐδεμίαν φρον- τίδα ὑπὲρ τῆς ἐκεῖ Ἑλληνι- κῆς μειονότητος καταβάλλει, ἐνθ' οὐναντίον ἡ Ἀλβανία διαμαρτυρεῖται δι' ὅσα οἱ ἀλ- βανόφωνοι τῆς Τσαμουργιάς ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἀποφύρου(!)

Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος ἐλησμόνησεν ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἐχθρονται καὶ παρέρ- χονται, ἐνθ' ἡ ἰδεολογία μένει.

Νικησὶ δὲ οἱ εἰς ταύτην ἐγχαυροῦντες οἵτινες καὶ στεφανοῦνται.

ΚΩΝΣΤ. ΣΚΕΝΔΕΡΗΣ

τέως βουλευτῆς Κορυδαύς

ΠΑΛΑΙΑΙ...ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΕΣ

Ο ΧΙΝΤΕΜΠΟΥΡΓΚ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ἡ ἀγάπη του καὶ ὁ θαυμασμός του διὰ τὴν Πατρίδα μας.—Ἄν ἐτασσόμεθα παρὰ τὸ πλεονὸν τῆς Γερμανίας κατὰ τὸν πόλεμον, τί ἄλλα περισσότερα κακὰ θὰ ὑφιστάμεθα ἀπὸ τοὺς Συμμάχους;—Τὰ σφάλματα τῆς Διπλωματίας.—Πολύτιμοι συμβουλαὶ τοῦ μεγάλου Γερμανοῦ.

ΤΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟΝ ΜΙΑΣ...ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΣ ΤΟΥ κ. ΣΤΑΥΡΟΥ Χ. ΕΥΤΑΞΙΑ

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν προεδρικών ἐκλογῶν, αἵτινες διεξήχθησαν πρὸς ἡμερῶν ἐν Γερμανίᾳ, καθ' ἃς ἤλθε πλειοψηφῶν ὁ στρατάρχης Χίντεμπουργκ (ὃν καὶ μὴ συγκεντρῶσας τὴν βᾶσιν), ὁ ἐκλεκτὸς συνεργάτης τῆς «Ἀνορθώσεως» καὶ πολιτευτῆς κ. Σταυρὸς Χ. Εὐταξίας, ἀνεμνήσθη παλαιᾶς τοῦ ἐν Γερμανίᾳ—πρὸ ἐτῶν—συναντήσεως μετὰ τὸν Γερμανὸν Ἀρχιστράτηγον.

Ὡρισμένα σημεῖα τῆς συνεντεύξεως, ἣν εἶχε λάβει τότε ἐν Βερολίνῳ μετὰ τὸν Πρόεδρον τῆς Γερμανικῆς Δημοκρατίας, εἶχον δημοσιευθῆ εἰς ἀθηναϊκὴν ἐφημερίδα, πλεῖστα ὅμως ἄλλα σημεῖα, ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέροντα, δὲν εἶχον ἴδει τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος, λόγῳ δεσμεύσεως δι' ὑποσχέσεως τοῦ κ. Εὐταξίας πρὸς τὸν Χίντεμπουργκ.

Σήμερον δὲν ὑφίστανται πλέον οἱ λόγοι τῆς σιωπῆς καὶ τῆς ὑποσχέσεως καὶ οὕτω ὁ κ. Εὐταξίας ἐγραψε διὰ τὴν «Ἀνόρθωσιν» τὸ ὑπόλοιπον τῆς συνεντεύξεώς του, ὅπερ καὶ δημοσιεύομεν κατωτέρω, ἐφιστῶντες τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνώστων μας εἰς τὰ σοφὰ λόγια τοῦ μεγάλου Γερμανοῦ, τὰ ἀφορούντα τὴν Γερμανίαν, τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν ἀνθρωπότητα ἐν γένει. Ἰδίως ἃς τὰ προσέξουν οἱ κυβερνῶντες καὶ οἱ προαλειφόμενοι διὰ τὴν πολιτικὴν νεκρώτερον Ἑλληνες καὶ θὰ ἔχουν ἀσφαλῶς νὰ ὠφελήθουν.

**

Οὐδέποτε εἰς τὴν ζωὴν μου θὰ λησμονήσω τὴν πρώτην ἐκείνην ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν μοῦ ἔκαμε τὸ αὐστηρὸν ἀλλὰ κατὰ βάθος γαλήνιον ἐκεῖνο τετραγωνικὸν πρόσωπον τοῦ Γερμανοῦ Στρατάρχου, ὅτε διὰ πρώτην φοράν τὸν ἐπλησίασα καὶ τὸ γιγαντιαῖον σῶμά του. Ὁ Χίντεμπουργκ ἔχει τὴν ιδιότητά να σὰς προσελκύη, ἀλλὰ καὶ νὰ σὰς συναρπάξη.

ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Καθὼς αμα, ἐνθυμοῦμαι, ὁ εἰς πλησίον τοῦ ἄλλου καὶ πρὶν ἢ προλάβω νὰ τοῦ ἀπευθύω ἔστω καὶ μίαν λέξιν, ὁ Χίντεμπουργκ ἤρχισε μετὰ ἕνα γλυκὸ γεροντικόν

χαμόγελο εἰς τὰ χεῖλη νὰ λέγῃ: «Ἑλλάς... Ἑλλάς, δὲν δύνασθε, ἀγαπητέ μου κύριε, νὰ φαντασθῆτε πόσας ἀναμνήσεις μοῦ ἐφέρατε εἰς τὴν μνήμην μου. Ἡ πατρις σας μοῦ ἦτο ἀγαπητὴ ἀπὸ τὰ μαθητικά μου χρόνια. Ἡ μόνη μου χαρὰ ἦτο νὰ ἀσχολοῦμαι μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἱστορίας καὶ τὰ ἔργα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, τῶν μεγάλων ἀνδρῶν σας, τοὺς ὁποίους δυστυχῶς ὁ Θεὸς σὰς ἐχάρισεν ὀλίγως μόνον...»

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ, ἐσκεπτόμουν:

Πτωχὴ μου πατρίδα... δὲν συνήντησα κανένα στὸν κόσμον νὰ μοῦ ἐκδηλώσῃ πραγματικὰ τὴν ἀγάπην του γιὰ σένα. Ὅλοι προσκυνοῦν μόνον τὰ βουδὰ ἐκείνα μάρμαρα τῆς Ἀκροπόλεως, πού κρύβουν μέσα τους ἔθλον τὸν πολιτισμὸν τὸν ὅποιον μὰς ἐκλεψαν οἱ ξένοι γιὰ νὰ μὰς ἀφήσουν κατόπιν νὰ ὑποδουλωθούμε καὶ νὰ μὰς βρίζουν σήμερον ἀπολιτίστους καὶ βαρβάρους...

Καὶ ἐνθ' ἐγὼ ἐσκεπτόμην, ὁ Χίντεμπουργκ ἐσυνέχισε:

Ἡ ὁμόνοια καὶ ἡ ἐνωσις εἰς ἕνα κράτος εἶνε τὸ πλῆν. Ὅταν ταῦτα δὲν υπάρχουν, ἀσφαλῶς ἡ χώρα ἐκείνη βαίνει ἀν' ὅχι πρὸς τὴν καταστροφὴν, πάντως ὅμως πρὸς τὴν ἀφάνειαν...

Οἱ μεγάλοι καὶ ἀθάνατοι ἀρχαῖοι Ἑλληνες ὡς μόνον αὐτὸν σκοπὸν, εἶχον τὸ μεγαλεῖον τῆς πατρίδος των. Τὸν σκοπὸν αὐτὸν ὠφείλουν νὰ ἀκολουθήσουν καὶ οἱ μεταγενέστεροι, δυστυχῶς ὅμως, παρ' ὅτι τοὺς ἐδόθησαν τόσαι εὐκαιρίαι, δὲν ἠθέλησαν νὰ τὰς ἐκμεταλλεῖσιν, διότι εὐρίσκοντο χωρισμένοι καὶ ἐμίσαν οἱ εἰς τὸν ἄλλον... ἄλλ' εἶπον, ὁ Θεὸς ἐχάρισεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὀλίγους τοὺς μεγάλους ἀνδρας μαζύ. Ἰσως ἔληθη καὶ πάλιν ἐποχὴ ὅπου θὰ ἐμφανισθῶν καὶ ἄλλοι ἄξιοι τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων...

—Εἰσθε τῆς γνώμης, κ. Πρόεδρε, ὅτι ἡ Ἑλλάς μας στερεῖται σήμερον τῶν ἱκανῶν καὶ ἀξίων ἀνδρῶν;

—Ὅχι, ἀγαπητέ μου κύριε. Ἄλλ' ἃς ἀφήσωμεν κατὰ μέρος τῆς Γερμανίας. Τῆς ἐδόθη τὴν συζήτησιν αὐτήν, διότι δὲν θέλω ποτὲ νὰ ἀναμιγνύωμαι εἰς

τὰ ἐσωτερικά μίᾳς ξένης χώρας. Ἐξ ἄλλου δὲν λησμονῶ ὅτι ἀπέναντί μου ἔχω ἕνα ἀνταποκριτὴν ὁ ὁποῖος, χωρὶς νὰ σὰς θίξω, ἴσως αὖριον τὴν πρωτὴν ἀπὸ μίαν μόνον λέξιν μου εἶνε εἰς θέσιν νὰ γείμῃ τὴν κυριώτεράν στήλην τῆς ἐφημερίδος του... καὶ νὰ τολήσῃ εἶνε τῆς γνώμης νὰ ἐπανεέλθῃ ὁ Βασιλεὺς...

Η ΘΕΣΙΣ ΜΑΣ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗΝ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Μετὰ τὴν διπλωματικὴν εὐστοφίαν τοῦ Στρατάρχης ἀπέκρουσε τὴν ἐπίθεσιν καὶ ἀντιληφθεὶς ὅτι θὰ τοῦ ὑπέβαλλε τὴν ἰδίαν ἐρώτησιν περιφραστικῶς, ἐσπευσε νὰ ἐξακολουθήσῃ:

—Ὁ Γερμανικὸς λαὸς ἀνέλαθεν ἀπὸ τὸν φοβερὸν ἐκείνον πόλεμον, ὅπου τὰ ἔθνη ἔλα ἐνωμένα μὰς ἐπετέθησαν ἐξ ἑλῶν τῶν σημερινῶν.

—Μετὰ συγχωρεῖτε, ἐξοχώτατε, ἀλλὰ εἶχατε μετὰ τὸ μέρος σας τὴν Τουρκίαν καὶ Βουλγαρίαν.

—Γελοῖται πρᾶγμα, φίλε μου ἀπήντησεν ὁ Χίντεμπουργκ, νὰ ὑπολογίζῃς κανεὶς εἰς τὴν Τουρκίαν καὶ Βουλγαρίαν, τὴν στιγμὴν ὅπου αὐταὶ δὲν ἦσαν εἰς θέσιν νὰ ἀντεπεξέλθουν μόνον ἀπέναντι τοῦ ἀνδρείου ἐλληνικοῦ στρατοῦ.

—Τότε, ἐξοχώτατε, προσέθεσα ἐγὼ, ἴσως νὰ ὑπελογίζατε περισσότερον εἰς τὸν ἐλληνικὸν στρατόν.

—Ἰσως, εἶπεν ὁ Χίντεμπουργκ, κυτῶν ἀπαλὰ τὴν χεῖρά του ἐπὶ τῆς τραπεζῆς, ἀλλ' ἡ διπλωματία δὲν ἠδυνήθη νὰ παῖξῃ τὸν ρόλον τὸν ὅποιον ὠφείλει νὰ παῖξῃ.

»Πολλὲς φορές σὰς διαβεβαίω ἀπεχθάνομαι τὸ διπλωματικὸν σημεῖα, ἡνῶθη καὶ ἐργάζεται, διὰ τὸ καλὸν αὐτοῦ καὶ διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς Πατρίδος του. Δὲν ἐργάζεται, ὅπως θέλουν νὰ παρστήσουν οἱ κακόβουλοι, διὰ τὸν πόλεμον. Ὅχι. Εἴμεθα φίλοι πραγματικοὶ τῆς εἰρήνης καὶ ἐργασίας καὶ θὰ εἴμεθα εὐτυχισμένοι νὰ ἴδωμεν καὶ ἄλλα κράτη νὰ καταβάλλουν ὁμοίαν προσπάθειαν.

»Ἡ Ἑλλάς κατὰ τὸν πόλεμον ἐπρεπε νὰ εἶχε ταχθῇ μετὰ τὸ μέρος τῆς Γερμανίας. Τῆς ἐδόθη πρὸς τοῦτο πολλάκις ἡ εὐκαιρία, ἀλλὰ τὴν ἀφῆκε νὰ παρέλθῃ χωρὶς νὰ σκεφθῇ τίποτε ἄλλο ἀπὸ

τὴν ἐμπόλεμον... ἡσυχίαν τῆς.

—Ναί, ἐξοχώτατε, ἀλλὰ ἡ Ἑλλάς περιδρέχεται πανταχόθεν ὑπὸ θαλασσῶν καὶ ἐν τῷ αὐτῷ περιπτώσει μόνις ἐκρηγνύσασμεν τὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Ἀντάντ θὰ μὰς κατέστρεφε μετὰ τὸν στόλον τῆς.

ΟΙ ΒΑΡΒΑΡΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΑΧΩΝ

—Ἀπερισκέψια, φίλε μου, ἀλλὰ μήπως δὲν σὰς ἐδοξάρεθον οἱ σύμμαχοί σας, μήπως δὲν ἤλθον νὰ καταλάβουν τὴν Ἀθήναι καὶ κατόπιν σὰς ἠνάγκαζαν νὰ ζητήσητε καὶ συγγνώμην διότι ἐτολμήσατε νὰ φρονέετε δύο ναύτας, μήπως δὲν σὰς ἀπέκλεισαν ἐπὶ τόσον καιρὸν καὶ σὰς ἀφῆκαν νὰ πεινάσετε καὶ νὰ πεθάνετε τῆς πείνης; Μήπως ἔχετε τὴν γνώμην ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ σὰς μεταχειρισθῶν ἀκόμη χειρότερον ἀπὸ ὅ,τι σὰς ἐμεταχειρίσθησαν ὡς... συμμάχους των;

»Ἡ Γερμανία κατηγοροῦν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου ὡς βάρβαρος, ἀλλὰ καὶ οἱ Σύμμαχοι τοῦ ἔδειξαν μετὰ τὰς πράξεις των. Ἄλλ' ὁ ἡττημένος εἶναι πάντοτε καὶ ὁ ζῆμιωμένος ὅχι μόνον ὀλικῶς, ἀλλὰ καὶ ἠθικῶς.

»Ἄλλ' ἃς ἀφήσωμεν. Κύριε, τὴν συζήτησιν αὐτὴν τὴν ὁποίαν πιστεύω ὅτι θὰ μοῦ ἐκάνετε τὴν χάριν νὰ μὴ τὴν φέρετε εἰς τὴν δημοσιότητα, καθ' ὅσον τὰ πνεύματα ἐνταῖν καὶ σήμερον τετραγμένα. Ὁ καιρὸς αὐτὸς, παρ' ὅτι ἔχωμεν καὶ οἱ λαοὶ σήμερον ἕνα προορισμὸν ἔχουν: νὰ διδάσκωνται ἐκ τοῦ παρελθόντος καὶ νὰ βαδίζουσιν πρὸς τὴν τελειότητα.

»Ὁ γερμ. λαὸς σήμερον, ἐγκαταλείψας τὰς μελαπολεμικὰς αὐτοῦ τάσεις πρὸς ἕνα τὰ διεθνῶν σημεῖα, ἡνῶθη καὶ ἐργάζεται, διὰ τὸ καλὸν αὐτοῦ καὶ διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς Πατρίδος του. Δὲν ἐργάζεται, ὅπως θέλουν νὰ παρστήσουν οἱ κακόβουλοι, διὰ τὸν πόλεμον. Ὅχι. Εἴμεθα φίλοι πραγματικοὶ τῆς εἰρήνης καὶ ἐργασίας καὶ θὰ εἴμεθα εὐτυχισμένοι νὰ ἴδωμεν καὶ ἄλλα κράτη νὰ καταβάλλουν ὁμοίαν προσπάθειαν.

»Ἡ Ἑλλάς κατὰ τὸν πόλεμον ἐπρεπε νὰ εἶχε ταχθῇ μετὰ τὸ μέρος τῆς Γερμανίας. Τῆς ἐδόθη πρὸς τοῦτο πολλάκις ἡ εὐκαιρία, ἀλλὰ τὴν ἀφῆκε νὰ παρέλθῃ χωρὶς νὰ σκεφθῇ τίποτε ἄλλο ἀπὸ

τὴν ἐμπόλεμον... ἡσυχίαν τῆς.

—Ναί, ἐξοχώτατε, ἀλλὰ ἡ Ἑλλάς περιδρέχεται πανταχόθεν ὑπὸ θαλασσῶν καὶ ἐν τῷ αὐτῷ περιπτώσει μόνις ἐκρηγνύσασμεν τὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Ἀντάντ θὰ μὰς κατέστρεφε μετὰ τὸν στόλον τῆς.

Οἱ ΒΑΡΒΑΡΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΑΧΩΝ

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΔΡΑΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗΝ ΜΑΣ

Η ΠΡΩΤΗ ΤΟΥ “ΑΓΑΜΕΝΝΟΝΟΣ”, ΕΙΣ ΤΟ “ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ”,

ΑΡΧΑΙΑ ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΘΕΑΤΑΙ

Η ΑΠΟΔΟΣΙΣ ΤΟΥ κ. Φ. ΠΟΛΙΤΟΥ ΩΣ ΣΚΗΝΟΘΕΤΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΑΙ ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑΙ ΦΩΤΙΣΜΟΣ

Ἄρθρον τοῦ συνεργάτου μας καθηγητοῦ κ. Μ. ΚΟΥΝΕΛΑΚΗ

Κάθε προσπάθεια σκηникῆς ἀποδόσεως τῶν ἐλληνικῶν δραματικῶν ἔργων, σήμερον, δὲν μπορεί ἄλλως νὰ χαρακτηρισθῇ παρὰ μὲ ἕνα ἀπὸ τοὺς δύο αὐτοὺς χαρακτηρισμοὺς: ἢ ὡς ἕνας ἀπλὸς φόρος θαυμασμοῦ πρὸς τὸ ἀθάνατον ἀρχαῖον πνεῦμα, τὸν ἀρχαῖον ἐλληνικὸν πνευματικὸν κόσμον ἢ ὡς ἕνας δύσκολος καλλιτεχνικὸς καὶ εἰδικότερος σκηνοθετικὸς πειραματισμός.

ΑΙ ΣΗΜΕΡΙΝΑΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΔΡΑΜΑΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΣΜΟΥΣ

Μόνον ἔτσι μπορούν στὴν πραγματικότητά νὰ χαρακτηρισθῶν ὅλες αὐτὲς οἱ προσπάθειαι, εἴτε στὴ Σικελίᾳ εἴτε στοὺς Δελφοὺς, καὶ εἴτε τὰ ἀρχαῖα θέατρα πέρουν οἱ βάσις εἴτε τίς γνώριμους μας σκηνῆς τῶν σημερινῶν θεάτρων. Ὁ σοφὸς ἀρχαιολόγος καὶ κάθε θαυμαστής τοῦ ἀρχαίου ἐλληνικοῦ πνεύματος, σύμφωνα μετὰ τὴν ἀντίληψιν ποῦ ἔχει γιὰ τὴν θεατρικὴ ἀπόδοσιν τῶν ἀρχαίων ἐλληνικῶν δραματικῶν ἔργων καὶ περὶ πολὺ σύμφωνα μετὰ τὴν φαντασίαν του, ἐπιζητεῖ τὴν σκηникὴν τὴν πραγματικὴν ἀπὸ θαυμασμὸν, ὅπως εἶπα, πρὸς τὰ δημιουργήματα αὐτὰ καὶ, μαζὶ, μετὰ τὴν κάπως ἀμφίβολη ἐλπίδα νὰ ἐξαχίσθῃ, ὡς θεατῆς, μερικῆς στιγμῆς, τοῦ κόσμου ποῦ τόσο προσπάθησε νὰ ἐξαφανισθῇ μετὰ τὴν φαντασίαν καὶ καὶ τοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον τόσον ἐθαύμασε. Ὁ ἀνθρώπος τῆς Σκηνῆς πάλι, ὁ καλλιτέχνης τοῦ Θεάτρου, θαυμαστής καὶ αὐτὸς τῆς ἀρχαίας πνευματικῆς δόξης, περισσότερον ὅμως ἐργάτης σύγχρονος τῆς σύγχρονης σκηникῆς τέχνης, ποῦ ἀποτείνεται στὸ σύγχρονον θεατρικὸ αἶσθημα καὶ στὴ σύγχρονον αἰσθητικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν ἀντίληψιν, ἐπιχειροῦντας τὴν θεατρικὴν ἀπόδοσιν τῶν ἀρχαίων δραματικῶν ἔργων καὶ προσπαθώντας νὰ δώσῃ σκηникὴν ζωὴν σ' αὐτὰ τὰ νεκρὰ πλέον ἀπ' αὐτὴν τὴν ἀποψιν πνευματικῆς δημιουργίας, δὲν κάνει ἄλλο παρὰ διαρκῶς νὰ πειραματίζεται.

Τὸ ἀρχαῖον θέατρο εἶνε μὴ ἐνόητα κοσμοθεωρίας καὶ τεχνοτροπίας μαζύ, ποῦ ἔζησε σφιχτὰ συνυφασμένη μετὰ τὴν ὁρισμένην ἐποχὴν. Ἡ λαϊκὴ ψυχὴ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς τὸ ἐγέννησε καὶ τὸ ἐθροψε. Καὶ ἐνόςῃ ἡ λαϊκὴ αὐτὴ ψυχὴ ἔπαυσε νὰ ὑπάρχῃ, ἐνόςῃ, μ' ἄλλα λόγια, ὁ τρίτος παρὰ τὸν αὐτὸν τρεῖς ποῦ προαναφέραμε δὲν εἶνε περὶ αὐτοῦ ποῦ θὰ ἀποτελοῦσε τὸ φυσικὸ καὶ ἀπαραίτητο συμπλήρωμα γιὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν ἐνός ὁρισμένου φυσικοῦ καὶ καλλιτεχνικοῦ κόσμου, φυσικὸ καὶ ἀρχαῖον τραγωδία δὲν μπορεί νὰ ἐξαχίσθῃ θεατρικὰ, δὲν μπορεί ὡς σκηникὴ ἐκδήλωση νὰ συγκινήσῃ σήμερον. Καὶ ὅταν λέγω νὰ συγκινήσῃ δὲν ἐννοῶ βέβαια οὐτε τὴν ἀπλὴ ἱκανοποίησιν τῆς περιεργείας τοῦ σημερινοῦ κοινού, οὐτε τὸ γαργάλημα τῶν θεαματικῶν πειραματισμῶν τῶν διαρρηθῶν σκηνοθετῶν, οὐτε καὶ τὴν ὑπόβλησιν ποῦ τὸ κοινὸν πολλὰς φορές ὑφίσταται ἀπὸ τοὺς συνειδητοῦς ἢ ἀσυνειδητοῦς ὑπερισμοὺς τῶν σὺμπλ καὶ τῶν δημοσιογράφων.

Καὶ οὐτε εἶνε ἀνάγκη νὰ γίνῃ λόγος ἐδῶ γιὰ τὸ γεγονός ὅτι δὲν ἔχομεν πῶς ἀποδίδονται σκηνικῶς στὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν ἡ τραγωδία. Γιατί γιὰ ὅσους ἔχουν τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἀρχαία ἀρχαία σκηνικὴ ἀπόδοσις, ἀν' ἣν δὲν δυνατόν νὰ τὴν κατεργάσῃ σήμερον, θὰ μπορούσε νὰ εἶναι καλλίτερα ἀποτελέσματα σχετικῶς μετὰ τὴν «ἀναβίωσιν», τὸ πραγματικὸν ἐξαφανισμὸν τῆς ἀρχαίας τραγωδίας, θὰ εἶναι νὰ παρατηρήσῃ ὅτι αὐτὸ ὅχι μόνον δὲ θὰ λιγότερον τὴν ἀπόστασιν, ὅχι μόνον δὲ θὰ πλησίαζε ψυχικῶς τοὺς δύο τόσο μετὰ τοὺς ἀποκαταμένους κόσμους, παρὰ θὰ ἦταν ἀκόμη περισσότερη ξένη μὴ τέτοια θεατρικὴ ἐκδήλωση γιὰ τὸ σημερινὸν θεατὴν ἀπὸ σὲ μὴ τέτοια περίπωση θάλεπε μαζὶ μετὰ τὰ καὶ τὸ ὁποῖον ποῦ νεώτερον, γνωριμὸν

Τὸ ἀρχαῖον θέατρο εἶνε μὴ ἐνόητα κοσμοθεωρίας καὶ τεχνοτροπίας μαζύ, ποῦ ἔζησε σφιχτὰ συνυφασμένη μετὰ τὴν ὁρισμένην ἐποχὴν. Ἡ λαϊκὴ ψυχὴ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς τὸ ἐγέννησε καὶ τὸ ἐθροψε. Καὶ ἐνόςῃ ἡ λαϊκὴ αὐτὴ ψυχὴ ἔπαυσε νὰ ὑπάρχῃ, ἐνόςῃ, μ' ἄλλα λόγια, ὁ τρίτος παρὰ τὸν αὐτὸν τρεῖς ποῦ προαναφέραμε δὲν εἶνε περὶ αὐτοῦ ποῦ θὰ ἀποτελοῦσε τὸ φυσικὸ καὶ ἀπαραίτητο συμπλήρωμα γιὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν ἐνός ὁρισμένου φυσικοῦ καὶ καλλιτεχνικοῦ κόσμου, φυσικὸ καὶ ἀρχαῖον τραγωδία δὲν μπορεί νὰ ἐξαχίσθῃ θεατρικὰ, δὲν μπορεί ὡς σκηνικὴ ἐκδήλωση νὰ συγκινήσῃ σήμερον. Καὶ ὅταν λέγω νὰ συγκινήσῃ δὲν ἐννοῶ βέβαια οὐτε τὴν ἀπλὴ ἱκανοποίησιν τῆς περιεργείας τοῦ σημερινοῦ κοινού, οὐτε τὸ γαργάλημα τῶν θεαματικῶν πειραματισμῶν τῶν διαρρηθῶν σκηνοθετῶν, οὐτε καὶ τὴν ὑπόβλησιν ποῦ τὸ κοινὸν πολλὰς φορές ὑφίσταται ἀπὸ τοὺς συνειδητοῦς ἢ ἀσυνειδητοῦς ὑπερισμοὺς τῶν σὺμπλ καὶ τῶν δημοσιογράφων.

Καὶ οὐτε εἶνε ἀνάγκη νὰ γίνῃ λόγος ἐδῶ γιὰ τὸ γεγονός ὅτι δὲν ἔχομεν πῶς ἀποδίδονται σκηνικῶς στὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν ἡ τραγωδία. Γιατί γιὰ ὅσους ἔχουν τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἀρχαία ἀρχαία σκηνικὴ ἀπόδοσις, ἀν' ἣν δὲν δυνατόν νὰ τὴν κατεργάσῃ σήμερον, θὰ μπορούσε νὰ εἶναι καλλίτερα ἀποτελέσματα σχετικῶς μετὰ τὴν «ἀναβίωσιν», τὸ πραγματικὸν ἐξαφανισμὸν τῆς ἀρχαίας τραγωδίας, θὰ εἶναι νὰ παρατηρήσῃ ὅτι αὐτὸ ὅχι μόνον δὲ θὰ λιγότερον τὴν ἀπόστασιν, ὅχι μόνον δὲ θὰ πλησίαζε ψυχικῶς τοὺς δύο τόσο μετὰ τοὺς ἀποκαταμένους κόσμους, παρὰ θὰ ἦταν ἀκόμη περισσότερη ξένη μὴ τέτοια θεατρικὴ ἐκδήλωση γιὰ τὸ σημερινὸν θεατὴν ἀπὸ σὲ μὴ τέτοια περίπωση θάλεπε μαζὶ μετὰ τὰ καὶ τὸ ὁποῖον ποῦ νεώτερον, γνωριμὸν

Καὶ οὐτε εἶνε ἀνάγκη νὰ γίνῃ λόγος ἐδῶ γιὰ τὸ γεγονός ὅτι δὲν ἔχομεν πῶς ἀποδίδονται σκηνικῶς στὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν ἡ τραγωδία. Γιατί γιὰ ὅσους ἔχουν τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἀρχαία ἀρχαία σκηνικὴ ἀπόδοσις, ἀν' ἣν δὲν δυνατόν νὰ τὴν κατεργάσῃ σήμερον, θὰ μπορούσε νὰ εἶναι καλλίτερα ἀποτελέσματα σχετικῶς μετὰ τὴν «ἀναβίωσιν», τὸ πραγματικὸν ἐξαφανισμὸν τῆς ἀρχαίας τραγωδίας, θὰ εἶναι νὰ παρατηρήσῃ ὅτι αὐτὸ ὅχι μόνον δὲ θὰ λιγότερον τὴν ἀπόστασιν, ὅχι μόνον δὲ θὰ πλησίαζε ψυχικῶς τοὺς δύο τόσο μετὰ τοὺς ἀποκαταμένους κόσμους, παρὰ θὰ ἦταν ἀκόμη περισσότερη ξένη μὴ τέτοια θεατρικὴ ἐκδήλωση γιὰ τὸ σημερινὸν θεατὴν ἀπὸ σὲ μὴ τέτοια περίπωση θάλεπε μαζὶ μετὰ τὰ καὶ τὸ ὁποῖον ποῦ νεώτερον, γνωριμὸν

ΛΕΙΠΕΙ ΣΗΜΕΡΟΝ Η ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ Η ΑΡΜΟΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΘΕΑΤΟΥ ΚΑΙ ΘΕΑΜΑΤΟΣ

Καὶ οὐτε εἶνε ἀνάγκη νὰ γίνῃ λόγος ἐδῶ γιὰ τὸ γεγονός ὅτι δὲν ἔχομεν πῶς ἀποδίδονται σκηνικῶς στὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν ἡ τραγωδία. Γιατί γιὰ ὅσους ἔχουν τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἀρχαία ἀρχαία σκηνικὴ ἀπόδοσις, ἀν' ἣν δὲν δυνατόν νὰ τὴν κατεργάσῃ σήμερον, θὰ μπορούσε νὰ εἶναι καλλίτερα ἀποτελέσματα σχετικῶς μετὰ τὴν «ἀναβίωσιν», τὸ πραγματικὸν ἐξαφανισμὸν τῆς ἀρχαίας τραγωδίας, θὰ εἶναι νὰ παρατηρήσῃ ὅτι αὐτὸ ὅχι μόνον δὲ θὰ λιγότερον τὴν ἀπόστασιν, ὅχι μόνον δὲ θὰ πλησίαζε ψυχικῶς τοὺς δύο τόσο μετὰ τοὺς ἀποκαταμένους κόσμους, παρὰ θὰ ἦταν ἀκόμη περισσότερη ξένη μὴ τέτοια θεατρικὴ ἐκδήλωση γιὰ τὸ σημερινὸν θεατὴν ἀπὸ σὲ μὴ τέτοια περίπωση θάλεπε μαζὶ μετὰ τὰ καὶ τὸ ὁποῖον ποῦ νεώτερον, γνωριμὸν

ΛΕΙΠΕΙ ΣΗΜΕΡΟΝ Η ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ Η ΑΡΜΟΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΘΕΑΤΟΥ ΚΑΙ ΘΕΑΜΑΤΟΣ

Καὶ οὐτε εἶνε ἀνάγκη νὰ γίνῃ λόγος ἐδῶ γιὰ τὸ γεγονός ὅτι δὲν ἔχομεν πῶς ἀποδίδονται σκηνικῶς στὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν ἡ τραγωδία. Γιατί γιὰ ὅσους ἔχουν τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἀρχαία ἀρχαία σκηνικὴ ἀπόδοσις, ἀν' ἣν δὲν δυνατόν νὰ τὴν κατεργάσῃ σήμερον, θὰ μπορούσε νὰ εἶναι καλλίτερα ἀποτελέσματα σχετικῶς μετὰ τὴν «ἀναβίωσιν», τὸ πραγματικὸν ἐξαφανισμὸν τῆς ἀρχαίας τραγωδίας, θὰ εἶναι νὰ παρατηρήσῃ ὅτι αὐτὸ ὅχι μόνον δὲ θὰ λιγότερον τὴν ἀπόστασιν, ὅχι μόνον δὲ θὰ πλησίαζε ψυχικῶς τοὺς δύο τόσο μετὰ τοὺς ἀποκαταμένους κόσμους, παρὰ θὰ ἦταν ἀκόμη περισσότερη ξένη μὴ τέτοια θεατρικὴ ἐκδήλωση γιὰ τὸ σημερινὸν θεατὴν ἀπὸ σὲ μὴ τέτοια περίπωση θάλεπε μαζὶ μετὰ τὰ καὶ τὸ ὁποῖον ποῦ νεώτερον, γνωριμὸν

Καὶ οὐτε εἶνε ἀνάγκη νὰ γίνῃ λόγος ἐδῶ γιὰ τὸ γεγονός ὅτι δὲν ἔχομεν πῶς ἀποδίδονται σκηνικῶς στὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν ἡ τραγωδία. Γιατί γιὰ ὅσους ἔχουν τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἀρχαία ἀρχαία σκηνικὴ ἀπόδοσις, ἀν' ἣν δὲν δυνατόν νὰ τὴν κατεργάσῃ σήμερον, θὰ μπορούσε νὰ εἶναι καλλίτερα ἀποτελέσματα σχετικῶς μετὰ τὴν «ἀναβίωσιν», τὸ πραγματικὸν ἐξαφανισμὸν τῆς ἀρχαίας τραγωδίας, θὰ εἶναι νὰ παρατηρήσῃ ὅτι αὐτὸ ὅχι μόνον δὲ θὰ λιγότερον τὴν ἀπόστασιν, ὅχι μόνον δὲ θὰ πλησίαζε ψυχικῶς τοὺς δύο τόσο μετὰ τοὺς ἀποκαταμένους κόσμους, παρὰ θὰ ἦταν ἀκόμη περισσότερη ξένη μὴ τέτοια θεατρικὴ ἐκδήλωση γι

πλησιάζουν όπωσδήποτε περισσότερο πρὸς τὴν ἀντίληψιν καὶ τὸ αἰσθημα τοῦ σημερινοῦ θεατρικοῦ κοινού.

Ἔτσι, μὴ ὄντας δυνατόν νὰ ἔχουμε μιά ὁποιαδήποτε βάση πρὸς τὴν στηρίζουμε τὴν περιήρησιν «ἀναβίωσι» τῆς ἀρχαίας τραγωδίας οὔτε ἑσπερικά γιὰ τίποτε οὐσιαστικόν δὲν συνδέει τὸ δικό μας ψυχικὸ κόσμον μὲ τὸν κόσμον τοῦ ἀντιπροσώπου καὶ τοῦ ἐκφράζει ἡ ἀρχαία τραγωδία, οὔτε ἐξωτερικά, γιὰ καὶ ὡς καθαρὸς θεατρικὴ ἐκδήλωσιν καὶ ἡ ἀρχαία μᾶς εἶναι καὶ ξένη καὶ ἀγνωστή, γι' αὐτὸ κάθε φορὰ πού βαζοῦμε στὴ σκηνὴ ἕνα ἀρχαῖο δράματικὸ ἔργο δὲν κάνουμε παρὰ νὰ δημιουργήσουμε ἕνα σκηνικὸ καλλιτεχνικὸν δῖκόν μας, ἕνα σκηνικὸ εἶδος νέου τοῦ Θεάτρου ΜΑΣ, δὲν κάνουμε παρὰ νὰ παρουσιάσουμε μιά προσοπία τῆς νεωτέρας θεατρικῆς καλλιτεχνίας μὲ ὕλικο δραματολογικόν, ἀπλῶς ἕνα ἀπὸ τὰ ἀρχαία αὐτὰ ἔργα.

ἌΛΛΟ ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΚΑΙ ἌΛΛΟ ΚΑΛΙΤΕΧΝΗΣ

Καταλαβαίνει καθένας τώρα τί δυνάμεις θεατρικῆς χρειάζονται γιὰ τὴν κάθε τέτοια προσπάθεια καὶ τί ικανότητες καλλιτεχνικῆς γιὰ ἕνα τέτοιο σκηνικὸ δημιούργημα. Ποιὰν ικανότητα σκηνοθετικὴ καὶ ποιὰν ὑποκριτικὴ δύναμη, προϋποθέτει ἕνας τέτοιος πειραματισμός, δὲν εἶναι δύσκολο νὰ φαντασθῇ κανεὶς. Καὶ κυρίως πόσο οἱ συντελεστοὶ κάθε τέτοιου πειραματισμοῦ πρέπει νὰ εἶναι καλλιτέχναι καὶ στὴν ψυχὴ καὶ στὴν τεχνικὴ τῶν κατάρτισιν. Ὁ ἐρασιτεχνισμός καὶ ὁ δασκαλισμός εἶνε ἡ καταδίκη τῶν προσπαθειῶν αὐτῶν. Καταδίκη ἡ ὁποία μόνον στὴ περίπτωση ἐκκλησιαστικοῦ θορύβου καὶ πλουσίων τεχνικῶν μέσων μπορεῖ νὰ ἀποφραχθῇ—φαινομενικῶς πάντοτε—λόγω.... ἀμφιβολιών.

Στὸ νεοσυσταθὲν κρατικὸν μᾶς θέατρο τὴν καλλιτεχνικὴ διεύθυνσιν τῆς σκηникῆς ἐργασίας τὴν ἀνέλαβε ὁ κ. Φ. Πολίτης. Ὁ κ. Πολίτης δὲν εἶνε καλλιτέχνης τοῦ θεάτρου παρὰ δάσκαλος τοῦ θεάτρου. Ἡ διαφορά βέβαια εἶνε καὶ γνωστὴ καὶ μεγάλη. Ἐπίσης γυναικεῖο προσωπικὸ τῆς σκηνῆς δὲν ὑπάρχει οὔτε μίαν γυναῖκα «πρώτη» πού νὰ εἶνε πράγματι καλὴ ἡθοποιὸς ἢ πού νὰ μὴν εἶνε ἐρασιτέχνης...

Ἐνδεῶς ἀπὸ αὐτὰ τὰ δύο εἶνε ἀνάγκη νὰ λεπτολογήσουμε ἐπάνωστην παράστασιν τοῦ «Ἀγαμέμνωνος» μὲ τὴν ὁποίαν ἐμφανίσθηκε τὸ «Ἐθνικὸν θέατρο» τῆς Ἑλλάδος στὸ Ἀθηναϊκὸ κοινόν; Ὅχι βέβαια.

Ἀλλὰ γιὰ νὰ μὴ νομισθῇ ὅτι καταδικάζουμε δογματικὰ καὶ γιὰ νὰ ἐξουδετερώσουμε κάπως τὴν ἀμφιβολίαν πού προαναφέραμε θὰ κάνουμε δύο τρεῖς χαρακτηριστικὰ παρατηρήσεις σχετικῶς μὲ τὸ καλλιτεχνικὸν μέρος τῆς παραστάσεως, σύντομα καὶ ἀπλά.

Αἱ ΚΥΡΙΑΙ ΤΟΥ ΘΙΑΣΟΥ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΣΑΓΙΑΝΝΟΥ

Ἐρωτοῦμε: Ἐνόςφ ὁ θίασος τοῦ κρατικοῦ θεάτρου δὲν διαθέτει τὰ ἀπαιτούμενα γυναικεῖα στοιχεῖα γιὰ «πρώτους ὁλόους» αὐτὸ δὲν πιστεύω νὰ τὸ ἀμφισβητῇ κανεὶς—καὶ μάλιστα τόσο δυσκόλως καὶ τόσο ἐξουθενήτως καὶ ἀπειτηνικῶς, ὅπως οἱ ὁλοὶ τῆς Τραγωδίας, γιὰ δὲν ἐ-

πρωτίμῃς ἔργον πού θὰ βασίζονταν ἐπάνω σὲ ἀνδρικές σκηνικές δυνάμεις; Αὐτὸ εἶνε ἀληθινὰ ἀκατάληπτο. Πῶς ἦταν δυνατόν ἡ κ. Κωσταντοπούλου, ἡ γνωστὴ ἐρασιτέχνης μὲ τὸν τόσο βραχνὸ καὶ μπανά-λικο (μεταχειρίζομαι ἀπὸ ἐπιείκειαν ξένη λέξη) τόνον τῆς φωνῆς τῆς καὶ μὲ τὴν ἐπιτέδης τραγωδιακὴν ὁμιλίαν τῆς, πού τὴν ἔκανε νὰ μοιάζῃ μὲ ἀρβανίτισσα, μὲ τὴν ἀδιάπτωτη παλληκαράδικη στάση καὶ ἐκφρασῆς τῆς, νὰ ἐννοηθῇ καὶ νὰ συγκατα-φῇ ὡς Κλυταιμνήστρα; Πῶς ἦταν δυνατόν ἡ χθεσινὴ μαθήτρια κ. Σαγια-ννοῦ μὲ τὴν τελειὴ «ἀδεία» φωνὴ τῆς, μὲ τὴν φωνὴ αὐτὴ πού γινότανε ὅχι πιά ἀνταισθητικὴ ἀλλὰ ἀντίπα-θὺς καὶ γνήσιος καθὼς προσο-πῶσα νὰ γίνῃ τραγικὴ, καὶ δὲν κα-τάρθανε παρὰ ἕνα τραγικὸν μόνο γιὰ τὴν κοπέλλα αὐτὴ ξελαργίζομα, μὲ τὴν ἀρθρωσὴ τῆς τὴν ἐλαττωματικὴ (ἀς προσέξῃ τὰ ἄλλα τῆς, τὰ ῥέ τῆς, καὶ τὰ σέμα τῆς) καὶ ἀκόμη μὲ τὸ βεβιασμένον, μίζερο γενικὰ παιζιμὸν καὶ μὴ καταστρέφῃ ἕναν ὅλον ὅπως αὐτὸς τῆς Κασσάνδρας; Ὁ σκηνοθέτης τοῦ «Ἐθνικοῦ Θεάτρου» δὲν τὸ γνωρίζει ὅτι μιά ἐνέξεν ἢ τὸ πλὴν μιά κομεντιέν, ἀπὸ φωνὴ τῆς, ἀπὸ ἰδιοσυγκρασίαν τῆς (ὅπως ἡ κ. Σαγιαννοῦ) δὲν εἶνε δυνατόν κατ' οὐδὲν λόγον νὰ παιζῇ σὲ τραγωδίαν καὶ μάλιστα σ' ἕνα ὅλο ὅπως αὐτὸς τῆς Κασσάνδρας; Πῶς εἶνε δυνατόν τὸ μέρος τοῦ βιολοντσέλλου—μιά πρόχειρη παρομοίωσις—ἢ τοῦ κον-τραμπάσσου νὰ τὸ ἐκτελέσῃ τὸ βιολί; Πρὸς Θεοῦ! Τί εἶνε αὐτὰ τὰ πράγ-ματα; Ἀσυνειδησίης ἢ ἐρασιτεχνι-σμοί; Καὶ πῶς ἐπιτρέπονται μέσα σ' ἕνα «Ἐθνικὸν θέατρο» πού δὲν ἔχει νὰ προσφασθῇ τοῦλάχιστον τὸν ὅπως-ὅπως ἀγῶνα γιὰ τὴν οἰκονομικὴν του ἐπικράτησιν;

Καὶ οἱ παρατηρήσεις αὐτὲς δὲν εἶνε διόλου λεπτομερεσιάζει. Ὅχι. Οἱ δύο αὐτὲς κυρίες, πρωταγωνίστριες—ἐλέφ ἐλλείψεως ἄλλων σὲ κρατικὸν θέατρο, τραγωδοὶ ἐλέφ ἀγνοίας ἢ καὶ ἐστὶν ἐπιθυμίας τοῦ κ. Φ. Πολίτη, αὐτὲς κυρίως συντελέσαν ὥστε ἡ προσπάθεια τῆς ἐρμηνείας τοῦ «Ἀγαμέμνωνος» νὰ πάρῃ ὁλοσδιόλου τὸν χαρακτῆρα «ἐπιδειξέως» θεατρι-κῆς ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ εορτασμοῦ τῆς ἰδρύσεως τοῦ «Ἐθνικοῦ θεάτρου». Προχθὲς εἶχε κανεὶς τὴν ἐντύπωσιν ὅτι αὐτὸ πού πῆγε νὰ ἰδῇ ὁ κόσμος δὲν ἦταν ἡ παράστασις, παρὰ οἱ ἐπι-σκευὲς καὶ οἱ νέες τεχνικὲς σκηνικῆς ἐγκαταστάσεις τοῦ Βασιλικοῦ θεά-τρου καὶ ὅτι ἡ παράστασις ἦταν ἀπλῶς μιά ἀφορμή.

Ο ΔΟΚΤΩΡ ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ

Ὁ κ. Πολίτης σ' ἕνα του ἄρθρον γράφει: «Τὸ νὰ ἀποδοθῇ ὁ ζωνανὸς ἀνθρωπος μὲ τὸν πλαστικὸ λόγον εἶνε ἡ πρώτη ἀπαιτήσις τῆς δρα-ματικῆς... Πέστε τις λέξεις χρώματα καὶ πέστε τὸ ρυθμὸ γραμμῆ. Καὶ θὰ ἰδῇτε τὸν ποιητὴ νὰ δουλεύῃ σὺν ζωγράφῳ». Πόσον ὠραία καὶ σωστὰ τὰ λέει ὁ δάσκαλος! Ὁ δάσκαλος ὁ-μως αὐτός, ὁ ἀνθρωπος τοῦ γραφείου καὶ ὅχι τῆς σκηνῆς εἶνε ξένος πρὸς τὴς καθαρὸν θεατρικῆς ἀπαιτήσεις ὁ-λῶν αὐτῶν πού τόσο ὠραία γράφει. Ἐτσι δὲν κατορθώνει νὰ εὕρῃ τὸ κατάλληλον ἀνθρώπινον σκηνικὸ ὕλικόν γιὰ τὸ α ἢ β ἔργο ἢ δὲν κατορθώνει νὰ εὕρῃ τὸ κατάλληλον ἔργον γιὰ τὸ α ἢ β ἀνθρώπινον ὕλικόν τῆς σκηνῆς. Δὲν κατορθώνει νὰ κινήσῃ τὸ χορὸ μὲ μίαν κάποια ἐνότητά ὅ-

πως καὶ νὰ τὸν κινή, καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς ἄλλους ὅλους ἡθοποιούς νὰ μιλή-σουν ἁρμονικὰ καὶ ἐκφραστικὰ μὲ εἰλι-κρινεῖαν μαζὶ μὲ τὴν πλατύτητα καὶ τὴν μουσικότητα ποῦ ἀπαιτεῖ τὴν τεχνολογία τῆς σκηνικῆς ἀποδόσεως τῶν κλασσι-κῶν, ἀποφεύγοντας ὅμως συνάμα τὸ στόμφο καὶ τὴν μονοτονία στὴ διαδο-χὴ τῶν συναισθηματικῶν ἐναλλαγῶν καὶ διακυμάνσεων.

Ὁ κ. Πολίτης εἶνε ὁ δόκτωρ σκη-νοθέτης, ὅπως τοὺς ὀνομάζουν ὅλους αὐτοὺς τοὺς θεατρικοὺς μελετητὰς στὴ Γερμανία. Μπορεῖ νὰ κάμῃ μίαν πρώτης τάξεως ἴσως ἀνάλυσιν τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Ἰάγου καὶ νὰ δώσῃ μίαν θαυμαστὰ μελέτη τοῦ «Ὁθέλλου» ὡς δραματικοῦ ἔργου. Ἀλλὰ ἐκεῖνον πού δὲν μπορεῖ νὰ δώσῃ καλλιτεχνι-κά, «ἀρτίστικα», πού δὲν μπορεῖ νὰ τὸ μεταδώσῃ στὸν κόσμον τῆς σκηνῆς καὶ εἶναι νὰ τὸν χρησιμοποιήσῃ ζων-τανά, σκηνικά καὶ ὡροφρα εἶνε ἡ θεατρικὴ ἀπόδοσις καὶ ἐκτέλεσις τῶν πραγμάτων αὐτῶν.

Γι' αὐτὸ δὲν κουράστηκαν στὴν παράστασιν «μερικοί» ἀκροαταὶ, ὅπως γράφει στὸ ἄρθρον τοῦ κ. Πολίτης, ἀλλὰ ὅλοι. Καὶ ὅτι «δὲν φταίει οὔτε ὁ Αἰσχύλος οὔτε οἱ ἀκροαταὶ» αὐτὸ εἶνε σωστό. Τὸ ὅτι κουράστηκαν οἱ θεαταὶ καὶ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἔφυγαν ἀπογοητευμένοι, σ' αὐτὸ δὲν φταίει ἡ «ἐποχὴ μας» ἀλλὰ ἡ κακὴ ἐκτέ-λεσις τοῦ ἔργου. Αὐτὸ καὶ μόνο.

Αὐτὰ τὰ πολὺ ὀλίγα καὶ ὀρθολο-γικὰ. Δὲν ἐπιχειρῶ ἐδῶ νὰ κρίνω τὴν σκηνοθετικὴν ἀντίληψιν τοῦ κ. Πολί-τη σχετικῶς μὲ τὸ ἔργο. Γιὰ τὸ πού ἀποδοθῇ ἀντίληψιν καὶ ἀν ἀκολου-θοῦσα θὰ ἀπετύχχανε μίαν καὶ ὁ ἴδι-ος, ὅς ἐρασιτέχνης—σκηνοθέτης, δὲν θὰ μπορούσε νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἀντίληψιν αὐτὴν σκηνικά—καλλιτεχνι-κά. Ἀλλοστε ἡ ἀντίληψις αὐτὴ πῶς νὰ κινήσῃ ἀπὸ δὲν ἦταν ἐνιαία καὶ δὲν ἀκολούθησε ὁρισμένην γραμμὴν ἐρμηνείας τοῦ ἔργου;

Ἀπὸ τούτῃς ἡθοποιούς (ὅχι τοὺς ἐ-ρασιτέχνους—γιὰ τὴν ἐρασιτέχνη δὲν λέγεται μόνο αὐτός πού δὲν ἀνήκει σὲ θίασον) ἐκείνῃ πού ἐξεχώρισαν καὶ ἐδείξαν πῶς ἔχουν προϊόντα ἐκμεταλ-λεύσιμα εἶναι ὁ κ. Μινωτῆς καὶ κα-τὰ δεύτερον λόγον ὁ κ. Καρούσος.

Ο κ. ΚΛΩΝΗΣ

Ὅσο γιὰ τὰ σκηνικά ὁ κ. Κλώνης ἄς προσέξῃ: Τοῦ τὸ ἔγραψα καὶ ἄλ-λοτε: Ἡ σκηνογραφία πρέπει νὰ συμ-φωνῇ μὲ τὸν ἐσώτερον χαρακτῆρα τοῦ ἔργου καὶ ὡς γραμμὴ καὶ ὡς χρώ-μα. Τεχνικῶς πάλι νὰ εἶνε ἐκείνη πού πρέπει γιὰ τὴν ἀνεστῇ καὶ ὠραία σκη-νοθετικὴ ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἔργου. Αὐτὸ ἔξω ὅτι ἀφορᾷ κυρίως τὸν σκηνοθέτη. Ἀλλὰ ὁ κ. Κλώνης ἄς μάθῃ νὰ ἔχῃ κάποια πρωτοβουλία καὶ σ' αὐτὸ ἀκόμη μίαν καὶ δὲν ἔχου-με σκηνοθέτας πού θὰ μπορούσαν νὰ τὸν βοηθήσουν.

Ἡ σκηνογραφία τοῦ «Ἀγαμέμνο-νος» δὲν ὑπέβαλε διόλου τὴν ἀτμό-σφαιρα τοῦ ἔργου καὶ ἐπὶ πλέον ἡ διαρρυθμίσῃ τῆς ἦταν τέτοια ὥστε αἱ εἰσδοὶ καὶ ἔξοδοι τῶν κυρίων προσώπων (Κλυταιμνήστρας, Ἀγα-μέμνωνος, Αἰγίσθου) καὶ τῶν γερουπ (χοροῦ, συνοδείας Αἰγίσθου κλ. κλ.) καθὼς καὶ ἡ κίνησῃ τῶν ἐπάνω στὴ σκηνὴ νὰ γίνεσθαι μὲ τὸν πεδὶ ἀντι-θεατρικὸν καὶ στενωχῶρον τρόπο. Ἐ-πίσης ἄς προσέξῃ ὁ κ. Κλώνης τὸ ζή-τημα τοῦ φωτισμοῦ. Ἀς ἐξελεγχῇ τὰ χρώματα πού πρόκειται μὲ τὸ φῶς νὰ πέσουν ἐπάνω στὰ σκηνικά κατὰ

τὸ διάστημα τῆς παραστάσεως. Τὸ ζήτημα τοῦ χρωματισμοῦ τῶν σκη-νικῶν ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀπόψεως, εἶνε σπουδαῖο καὶ χρειάζεται πολὺ μελέ-τη γιὰ ἕνα νεοφώτιστο σκηνογράφον ὅπως ὁ κ. Κλώνης.

Βέβαια πάντα δὲν θὰ γίνεται αὐ-τὸ πού ἔγινε στὴν πρώτη τοῦ «Ἐ-θνικοῦ θεάτρου» ἡ νεοπολιτικὴ δη-λαδὴ καὶ σπασμωδικὴ ἐπίδειξις τῶν φωτιστικῶν τοῦ ἐγκαταστάσεων, χω-ρὶς λόγο, μέχρις ὅδερετοποιήσεως τοῦ πράγματος» ὁποσδήποτε ὅμως αὐτὰ πρὸς τὴν ἀντικειμενικὴν ἐκτίμησιν αὐτῶν ἐκτελεσθῇ διὰ τὴν κατασκευὴν προτομῆς τοῦ ἀειμνή-στου Σαμάρα.

Ἡ ἄλθθεια, καὶ πρὸ πάντων στὴν Τέχνη, πρέπει νὰ λέγε-ται. Ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ σω-παῖνουμε ἢ νὰ εἰμώσῃ ἐπιεικῆς (ὅ-πως ἔκαμαν—τὸ ὁμολόγησαν—πο-λλοὶ ἀπὸ τοὺς γράφοντας σχετικῶς) μόνον καὶ μόνον γιὰ τὸ νὰ διαταρα-χθῇ ἢ νὰ μὴ ἀνακοπῇ ἢ δὲν ἔστιν ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ λέγε-ται. Ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ λέγε-ται. Ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ λέγε-ται. Ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ λέγε-ται.

Αὐτὰ πρὸς τὸ παρὸν γιὰ τὸ Ἐθνι-κὸν μᾶς θέατρο. Ἡ ἀλθθεια, καὶ πρὸ πάντων στὴν Τέχνη, πρέπει νὰ λέγε-ται. Ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ σω-παῖνουμε ἢ νὰ εἰμώσῃ ἐπιεικῆς (ὅ-πως ἔκαμαν—τὸ ὁμολόγησαν—πο-λλοὶ ἀπὸ τοὺς γράφοντας σχετικῶς) μόνον καὶ μόνον γιὰ τὸ νὰ διαταρα-χθῇ ἢ νὰ μὴ ἀνακοπῇ ἢ δὲν ἔστιν ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ λέγε-ται. Ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ λέγε-ται. Ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ λέγε-ται.

ΕἰΔΙΚΟΣ
ΣΤΟΜΑΧΟΛΟΓΟΣ
ΙΑΤΡΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΜΑΛΗΣ
Ἐν Παρισίοις καὶ Βιέννῃ
εἰδικεύει εἰς τὰς παθή-
σεις στομάχου, ἐντέρου, ἡ-
πατος καὶ σπληνός.
Λέγεται ὁδὸς Ἀμερικῆς 18
8 11 π.μ. - 4-6 Τηλ. 20-406

ΑΝΘΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΘΕΟΦΙΛΟΥ Κ. ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ
ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
Ἰδρυθὲν τῷ 1900

ΦΡΕΣΚΑ ΚΑΙ ΩΡΑΙΑ
ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ
Ἀνθοδετικὴ ἐργασία ἀ-
ριστοτεχνικὴ διὰ γάμους
εορτάς, κηδείας, διακο-
σμήσεις κλπ.

Η ΖΩΗ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΜΑΣ

ΚΕΡΚΥΡΑ.—Κατόπιν προτάσεως τοῦ ἀντιπροέ-δρου τοῦ Δραματικοῦ Συλλόγου κ. Ἰω. Ρίγκη, νύθε-τηθείσης ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου, ἐδόθη χθὲς τιμητικὴ παράστασις ἐν τῷ Δημοτικῷ Θεάτρῳ, μὲ λαϊκὸν εἰσιτήριον καὶ τῆς ὁποίας αἱ εἰσπράξεις θὰ διατεθοῦν διὰ τὴν κατασκευὴν προτομῆς τοῦ ἀειμνή-στου Σαμάρα.

Ἡ ἄλθθεια, καὶ πρὸ πάντων στὴν Τέχνη, πρέπει νὰ λέγε-ται. Ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ σω-παῖνουμε ἢ νὰ εἰμώσῃ ἐπιεικῆς (ὅ-πως ἔκαμαν—τὸ ὁμολόγησαν—πο-λλοὶ ἀπὸ τοὺς γράφοντας σχετικῶς) μόνον καὶ μόνον γιὰ τὸ νὰ διαταρα-χθῇ ἢ νὰ μὴ ἀνακοπῇ ἢ δὲν ἔστιν ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ λέγε-ται. Ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ λέγε-ται. Ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ λέγε-ται.

Αὐτὰ πρὸς τὸ παρὸν γιὰ τὸ Ἐθνι-κὸν μᾶς θέατρο. Ἡ ἀλθθεια, καὶ πρὸ πάντων στὴν Τέχνη, πρέπει νὰ λέγε-ται. Ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ σω-παῖνουμε ἢ νὰ εἰμώσῃ ἐπιεικῆς (ὅ-πως ἔκαμαν—τὸ ὁμολόγησαν—πο-λλοὶ ἀπὸ τοὺς γράφοντας σχετικῶς) μόνον καὶ μόνον γιὰ τὸ νὰ διαταρα-χθῇ ἢ νὰ μὴ ἀνακοπῇ ἢ δὲν ἔστιν ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ λέγε-ται. Ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ λέγε-ται.

ΖΑΚΥΝΘΟΣ.—Διεξάγονται συζητήσεις ἐν Ζα-κύνθῳ σχετικῶς μὲ τὴν ἀνέγερσιν Ἰδρυματιοῦ καὶ μερὶς τῆς κοινωνίας καταφέρεται ἐναντίον τῆς ἀπο-φάσεως τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ ἐπὶ τοῦ χώρου τοῦ πρώην Ἀγγλικοῦ Νεκροταφείου, ἐνῶ ἄλλοι πάλιν ὑποστηρί-ζουν τὴν ἀποψιν αὐτὴν καὶ καταφέρονται ἐναντίον τῆς ιδέας τῆς ἀνεγέρσεως εἰς τὴν πλατεῖαν Ἀμμου.

Ἡ ἀλθθεια, καὶ πρὸ πάντων στὴν Τέχνη, πρέπει νὰ λέγε-ται. Ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ σω-παῖνουμε ἢ νὰ εἰμώσῃ ἐπιεικῆς (ὅ-πως ἔκαμαν—τὸ ὁμολόγησαν—πο-λλοὶ ἀπὸ τοὺς γράφοντας σχετικῶς) μόνον καὶ μόνον γιὰ τὸ νὰ διαταρα-χθῇ ἢ νὰ μὴ ἀνακοπῇ ἢ δὲν ἔστιν ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ λέγε-ται. Ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ λέγε-ται. Ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ λέγε-ται.

ΧΑΝΙΑ.—Παράπονα ἄγρια ἀκούονται ἐναντίον τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς, διότι ἐπέτρεψε τὴν ὁμαδικὴν ἔξοδον τῶν λαχανοπωλῶν ἐκ τῆς Δημοτ. Ἀγορᾶς καὶ ἐγκατάστασιν αὐτῶν εἰς τοὺς περὶ τῆς ἀγορᾶς χώρους προξενουμένης οὕτω ἀσχημίας, ἐπιτείνουσιν τὴν προ-τέραν τοιαύτην ἐξ ἄλλων ὑπαυθρίων ἐγκαταστάσεων. Ἀς σημειωθῇ ὅτι ἡ Ἀγορὰ τῶν Χανίων εἶναι μίαν ἀπὸ τὰς ὠραιότερας ἐπαρχιακὰς ἀγορὰς μὲ τζαμωτὴν στέγην καὶ μὲ ὅλα τὰ προσόντα μίαν συγχρονισμένην ἀγορᾶς. Ἡ ἐγκατάλειψις τῆς δὲ ὑπὸ τῶν λαχανοπω-λῶν καὶ ἡ ἔξοδος αὐτῶν εἰς τὰς περὶ τῆς ἀποτελεῖ ἐνέ-ργειαν κάθε ἄλλο ἢ δυναμένην νὰ τύχῃ ἀνοχῆς ἐκ μέ-ρους τοῦ Δήμου καὶ τοῦ αἰσθηματος τῆς καλαισθησίας.

Ἡ ἀλθθεια, καὶ πρὸ πάντων στὴν Τέχνη, πρέπει νὰ λέγε-ται. Ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ σω-παῖνουμε ἢ νὰ εἰμώσῃ ἐπιεικῆς (ὅ-πως ἔκαμαν—τὸ ὁμολόγησαν—πο-λλοὶ ἀπὸ τοὺς γράφοντας σχετικῶς) μόνον καὶ μόνον γιὰ τὸ νὰ διαταρα-χθῇ ἢ νὰ μὴ ἀνακοπῇ ἢ δὲν ἔστιν ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ λέγε-ται. Ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ λέγε-ται.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ.—Τοὺς κατοίκους τῆς περιφερείας Ἡρακλείου, κρατεῖ ἐν συγκινήσει ἡ κίνησις, ἥτις γί-νεται κατ' αὐτὰς σχετικῶς μὲ τὴν ἀνέγερσιν πυγείου τῆς σταφυλικῆς ἐπιτροπῆς. Ἦδη τὰ σχέδια διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ἀπεστάλησαν πρὸς τὸν νομορρηχανι-κὸν Ἡρακλείου καὶ ἐλπίζεται ὅτι ταχέως θὰ τεθοῦν τὰ θεμέλια.

Εἶναι γνωστὸν πόσον ἐνδιαφέρει γενικῶς τοὺς κατοίκους τοῦ Ἡρακλείου ἡ ὑπόθεσις ἐξαγωγῆς στα-φυλῶν εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἰδίως, κάθε καλοκαίρι καὶ πόσον πλημμελὴς διεξάγεται αὕτη λόγω ἐλλείψεως συγχρονισμένων μέσων, ὥστε νὰ δικαιολογεῖται πλή-ρως ἡ συγκίνησις τῶν Ἡρακλειωτῶν. Ἀς ἐλπίσωμεν ὅτι καὶ τὸ ζήτημα αὐτὸ δὲν θὰ ἐναποτεθῇ εἰς τὰς ἐλ-ληνικὰς καλὲνδας.

Ἡ ἀλθθεια, καὶ πρὸ πάντων στὴν Τέχνη, πρέπει νὰ λέγε-ται. Ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ σω-παῖνουμε ἢ νὰ εἰμώσῃ ἐπιεικῆς (ὅ-πως ἔκαμαν—τὸ ὁμολόγησαν—πο-λλοὶ ἀπὸ τοὺς γράφοντας σχετικῶς) μόνον καὶ μόνον γιὰ τὸ νὰ διαταρα-χθῇ ἢ νὰ μὴ ἀνακοπῇ ἢ δὲν ἔστιν ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ λέγε-ται. Ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ λέγε-ται. Ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ λέγε-ται.

ΜΗΛΟΣ.—Εἶναι ἀξιοσημείωτος καὶ ἀποτελεῖ ὑ-πόδειγμα μιμήσεως ἡ δρᾶσις τῶν ἐν Ἀθήναις Μηλιῶν ὑπὲρ τῆς πατρίδος τῶν. Ἡ «Ἐνωσις τῶν ἐν Ἀθή-ναις Μηλιῶν» καὶ ἰδιαίτερως ὁ Πρόεδρος αὐτῆς κ. Κων. Βλάντασσοπούλος, ἐργάζεται κατὰ τὸν τρόπον αὐτόχρημα ὑποδειγματικόν. Καὶ θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον ἂν τὸ πα-ράδειγμα τῶν Μηλιῶν ἐμιμοῦντο καὶ ἄλλοι ἐν Ἀθή-ναις παρόμοιοι Σύλλογοι. Μεταφέροντες πρὸς τοῦτο χαρακτηριστικὰ τινὰ σημεῖα ἐκ μιᾶς συνεντεύξεως, τὴν ὁποίαν πρὸ ἡμερῶν ἔδωκεν εἰς συντάκτην τῆς συναδέλφου «Κυκλάδος», ὁ κ. Βλάντασσοπούλος, ἄλ-λοτε Διευθυντῆς τῶν ΤΤΤ καὶ πρόεδρος τῶν ὑπαλλή-λων ΤΤΤ, ἀπομακρυνθεὶς τῆς Ὑπηρεσίας διότι ἐνέ-μενε εἰς τὰ ἀντιβενιζελικά του αἰσθηματα.

Παραπονούμενος, ἐν ἀρχῇ τῆς συνεντεύξεως τοῦ κ. Βλάντασσοπούλου, διὰ τὴν σημερινὴν κοινωνικὴν καθυστέρησιν τῆς νήσου, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ δόξαν τῆς, ὁμιλεῖ εἰτα περὶ τοῦ μεγα-λεπηβόλου πατριωτικοῦ ἔργου τῆς «Ἐνώσεως Μη-λιῶν ἐν Ἀθήναις», ἡ ἰδρυσις τῆς ὁποίας ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν καὶ θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τῆς νήσου καὶ τῶν ἀπανταχοῦ Μηλιῶν καὶ εἰς τὴν προα-γωγὴν καὶ κατοχύρωσιν ἐν γένει τῶν συμφερόντων καὶ δικαιωμάτων αὐτῆς. Ὅμιλεῖ διὰ τὸ ἔργον τοῦ Δ. Σ. τῆς Ἐνώσεως, τὰ μέλη τοῦ ὁποίου τυγχάνουσιν οἱ πρωτοπόροι τῆς ἰδρύσεως τῆς καὶ ἐπαινεῖ τὴν μετ' ἀποσιώσεως ἐργασίαν των πρὸς μεθοδικὴν ἐκπλή-ρωσιν τοῦ προγράμματος τῆς Ἐνώσεως.

Ἀξίον ἰδιαίτερως ἐξάρσεως καὶ μιμήσεως εἶναι καὶ τὸ ἔργον τῶν Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων τῆς Ἐνώ-σεως τῶν ὁποίων τὸ ἔργον ἐξαιρεῖ ὁ κ. Βλάντασσο-πούλος.

Ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι τὸ παράδειγμα τῶν Μη-
λίων δέον ν' ἀκολουθήσουν καὶ ἄλλοι ἐν Ἀθήναις πα-
ρόμοιοι Σύλλογοι, οἵτινες ἀτυχῶς, τὰς περισσοτέρας
φορὰς, περιορίζονται εἰς ἀρχαιερείας καὶ ὀφφίτσια,
ὅταν δὲν κατέρχονται εἰς μάχας περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν
προεδρείων.

ΣΑΜΟΣ.—Οἱ καπνοπαραγωγοὶ τῆς νήσου ἐλπί-
ζουν ὅτι ἐκ τοῦ ὑπολειφθέντος ποσοῦ διὰ τὴν εξαγο-
ρὰν καπνοῦ, θὰ διατεθοῦν 3—4 ἑκατομύρια διὰ
ἐξαγορὰν Σαμιακῶν καπνῶν, ἵνα οὕτω τονωθῇ κἄ-
πως ἡ κίνησις ἐν Σάμῳ καὶ ἱκανοποιηθοῦν ὅπως δὴ-
ποτε οἱ ἀτυχεῖς παραγωγοί.

★ ★ Ἡ ἀποστολὴ μηχανικοῦ τοῦ ὑπουργείου Γεωρ-
γίας πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ ἐδάφους τῆς πεδιάδος Χώρας
καὶ σύνταξιν μελέτης διὰ τὰ ἀρδευτικά καὶ ἀποξηραν-
τικά ἔργα ἀνεκούφισε τοὺς κατοίκους καὶ τοὺς ἔδωσε
ἐλπίδα διὰ μίαν καλλιτέραν ἐξέλιξιν τῆς γεωργίας ἐν
τῇ εὐφορωτάτῃ νήσῳ.

ΜΥΤΙΔΗΝΗ.—Συνεχίζεται ἄγριον καὶ ἀηδέστα-
τον τὸ ὕβρεολόγιον μεταξὺ τῶν δημοσιογραφικῶν ὁρ-
γάνων τῶν κ. κ. Παπανδρέου καὶ Καραπαναγιώτου.
Οἱ ἐν Ἀθήναις «διαπρεπεῖς» νῦν καὶ πρῶν ὑπουρ-
γοὶ δὲν νομίζουν ὅτι ὀφείλουν νὰ ἐπιβάλουν τέλος
πάντων εἰς τὰ ὄργανά των κοσμιωτέρας ἐκφράσεις καὶ
ὀλιγωτέραν ἀπρέπειαν ἡθους; Καθ' ὅσον αὐτοὶ μὲν
ἐξηυτελίσθησαν τόσο ὥστε νὰ μὴ συγκινῶνται ἀπὸ
τὰς χυδαίας ὕβρεις ἐκ τῶν ὁποίων οὔτε ἡ ὑπόληψις
τῶν πλέον κινδυνεύει, οὔτε ἡ υἰγια τῶν. «Κινδυνεύει»
ὅμως ἡ υἰγια τῶν ἀναγνωστῶν» κατ' ἐπιτυχὴ ἐκφρα-
σιν τοῦ «Σκορπιού». Δὲν φέρονται τοῦλάχιστον τῆς
ὕγιας τῶν συμπολιτῶν των;

Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν συνήλθον εἰς σύσκεψιν πε-
ρὶ τὰ 165 μέλη τοῦ νεοσυσταθέντος Λαϊκοῦ Συλλόγου εἰς
τὸ χοροδιδασκαλεῖον «Χαραυγὴ» καὶ μετὰ τὴν λογοδοσίαν τοῦ
Προέδρου τοῦ κ. Χαράλαμπος Τζελαϊδῆ δοντοχάρου, ὅστις καὶ
ἐξεφώνησε θαυμασίον πατριωτικὸν λόγον καταχειροκρατηθεὶς, διε-
νεργήθη ἡ ἐκλογὴ τοῦ νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου, καθ' ἣν δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας ἐξελέγησαν ὡς ἑξῆς: ὁ κ. Βασίλειος Π.
Βασιλείου ὡς Πρόεδρος, ὁ κ. Θεόδωρος Καραλᾶς δικηγόρος ὡς Ἀν-
τιπρόεδρος καὶ ὡς μέλη ἐξελέγησαν οἱ κ. κ. Χαράλαμπος Τζε-
λαϊδῆς, Εὐστράτιος Κ. Τσάτσος, Γ. Χονδρονίκης δικηγόρος, Εὐάγ-
γελος Φρυδάκης ἐργολάβος, Π. Παπαρηγορίου ὑφασματέμπορος,
Δ. Παυλὸς δικηγόρος, Φιλοκτήτης Θεοδοσιάδης κτηματίας, Στέλιος
Μωραΐτης γραμματεὺς καὶ Πλάτων Π. Πλάτων ἱατρός.

Ἡ ἀνασύστασις τοῦ Λαϊκοῦ αὐτοῦ Συλλόγου ὀφείλεται κυρίως
εἰς τὸν, δραστήριον κ. Φρυδάκην ὅστις κατάρθωσε καὶ συνε-
κέντρωσε τὴν προπαραλθοῦσαν Κυριακὴν ὅλους τοὺς ἀντιβενιζελι-
κοὺς διὰ νὰ ἐπανιδρύσουν τὸν Λαϊκὸν Σύλλογον.

Εἰς τὴν συγκέντρωσιν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς τῶν μελῶν
τοῦ ἀνωτέρου Συλλόγου παρετηρήθη πειθαρχία καὶ ἡ προθυμία τού-
των μὲν τὴν ὁποίαν ἐψήφισαν τὸ νεοεκλεγέν Διοικ. Συμβούλιον ἀπο-
τελεσθὲν ἐκ τῶν πλέον ἐπιλέκτων ἀντιπολιτευομένων συμπολιτῶν
μας. Καὶ τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸν ἔγκριτον δικηγόρον τῆς πόλεως
μας κ. Γεώργιον Λαζάνην, ὅστις διὰ τῆς πειθοῦς κατάρθωσος νὰ
τηρηθῇ μέχρι τέλους τάξις ζηλευτὴ, τιμῶσα τὰ μέλη.

ΜΕΣΟΔΟΓΓΙΟΝ.—Ὁ Νομάρχης κ. Λαῦρος καὶ ὁ προϊστά-
μενος τοῦ ἀνθελονοσιακοῦ συνεργείου κ. Ἀλεξανδρόπουλος ὑπέβα-
λον τὰς ἐκθέσεις των περὶ τῶν ληπτέων μέτρων διὰ τὴν ἐξυγιάνσιν
τῆς πόλεως. Ὁ κ. Νομάρχης διέταξε τὸν μηχανικὸν κ. Ματιάτον
ὅπως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἄνω ἐκθέσεων προβῇ εἰς τὴν μελέτην τῶν μαλ-
λον ἀπαραιτήτων ἔργων ἅτινα θέλουσι ἐξυπηρετήσῃ τὸν ἄνω σκο-
πὸν καὶ μὲ προϋπολογισμὸν τῶν ἔργων τούτων μέχρις 100 χιλ.
δραχμῶν.

ΣΕΡΡΑΙ.—Τοῦτο πάλιν εἶναι ἀπὸ τὰ ἀνήκουστα. Εἰς ἱερὸν
τοπον, ἥτοι ἐντὸς τοῦ προαυλίου τῆς ἐκκλησίας τῶν Ἀγ. Ἀναρ-
γύρων ἀνηγέρθη ταβερνεῖον. Οἱ κάτοικοι καὶ ἐνορίται εἰδικώτερον
τῆς συνοικίας διατελοῦσιν ἐν δικαίᾳ ἐξεγέρσει, παραπονέμενοι
δριμύτητα ἐναντίον τοῦ Μητροπολίτου Σερρῶν Κωνσταντίνου, ὅστις
ἐπέτρεψε παρομοίαν ἀσέβειαν.

ΣΠΑΡΤΗ.—Ἡ ἐπιδημία τῆς ἱλαρᾶς ἤρχισεν ἤδη νὰ εἰσέρχε-
ται εἰς τὴν περίοδον τῆς ὑφέσεως. Πάντως δὲν ὑπάρχει οἰκογένεια
μὴ φιλοξενούσα ἀσθενῆ ἐξ ἱλαρᾶς, ἐλαφρᾶς μορφῆς. Τὰ σχολεῖα
τῶν ὁποίων οἱ μαθηταὶ εἶναι προσβεβλημένοι εἰς μεγαλύτεραν κλί-
μακα—καὶ τοιαῦτα ἦσαν τὰ τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως—διέκο-
ψαν τὰ μαθήματά των.

ΚΑΛΑΜΑΙ.—Ἐντὸς μηνὸς τὸ πολὺ ἄρχεται ἡ κατασκευὴ
τοῦ μεγάλου φράγματος εἰς τὰ ἔργα τοῦ Νέδοντος καταρτιζομένης
ἤδη τῆς σχετικῆς μελέτης, ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου μηχανικοῦ.

Εἰς τὰ τὰ ἔργα τοῦ Νέδοντος ἀποδίδεται μεγίστη σημασία
γενικῶς, τόσο διότι ἔρχονται νὰ ἀσφαλίσουν τὴν πόλιν μας ἐκ με-
γάλων κινδύνων, ὅσον καὶ διότι θὰ εὔρουν ἐργασίαν εἰς αὐτὰ πολ-
λοὶ ἄνθρωποι ἐργάται πενόμενοι σήμερον.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΣΑΝ ΡΙΒΑΛ

ΟΔΟΣ ΛΙΟΣΙΩΝ & ΚΩΝΣΤ. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ

Ἰδιοκτησίᾳ καὶ Διεύθυνσιν ΧΡ. & ΣΠ. ΠΟΛΙΤΗ

Δωμάτια καλῶς ἐπιπλωμένα—Αἴθουσα ἀναμονῆς

Καλοριφέρ—Λουτρά—Νερά τρεχούμενα εἰς ὅλα τὰ
δωμάτια.

ΠΡΩΤΥΠΟΝ ΙΑΤΡΕΙΟΝ ΚΑΤΖΗΔΑΚΗ ΔΕΡΜΑΤΙΚΟΝ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟΝ-ΑΦΡΟΔΙΣΙΩΝ - ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΑΝΤ. ΤΣΟΧΑΤΖΗΣ

(Τ. Βοηθὸς Εὐαγγελισμοῦ)

Ἐφαρμογὴ Διαθερμίας, Ὁζονοθερίας, Φωτοθερα-
πείας, Ὑπεριωδῶν. Οὐροθηροσκοπήσεις.

Μικροβιολογικαὶ ἑξετάσεις.

Ὡρὰ ἐπισκέψεων 9—1 καὶ 3—9

ΑΝΑΞΑΓΟΡΑ 6 (ὀπισθεν Δημαρχίας)
ΑΘΗΝΑΙ

ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΗΜΕΡΕΣ

ΜΩΡΙΣ ΜΑΡΤΕΝΟ

ΠΩΣ Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΡΥΘΜΙΖΕΙ ΣΗΜΕΡΟΝ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΝ

Η ΝΕΑ ΕΦΕΥΡΕΣΙΣ ΚΑΙ Η ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν «μουσικῶν κυμάτων».
Τῆς συνεργατίδος μας Δος ΣΤΕΛΛΑΣ ΠΕΠΠΑ

Γιὰ τὸν εἰκοστὸ αἰῶνα, ὁ ὁποῖος
ἔχει ὡς ἰδιαίτερον χαρακτηριστικὸν
τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευνα καὶ τὴν
ὅσο τὸ δυνατόν ἐκμετάλλευσιν καὶ
μηχανικῆς δυνατοῦτος πρὸς ὄφελος
τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν τεχνῶν, τὸ
μουσικο-μηχανήμα Μαρτενῶ, ποῦ
παράγει «τὰ μουσικὰ κύματα, ἀσφα-
λῶς δὲν εἶναι παρὰ μιά συνέπεια.

ΠΩΣ ΕΚΑΜΕ ΤΗΝ ΕΦΕΥΡΕΣΙΝ

Ὁ κ. Μαρτενὸς καλλιτέχνης καὶ
φύσις μουσικῆ, ἀλλὰ καὶ ἐξ επαγγέλ-
ματος, ἀρχικᾶ, ἀσυρματιστής, ἔρχε-
ται τώρα νὰ παρουσιάσῃ καὶ εἰς τὸ
Ἀθηναϊκὸ κοινὸν ἑνὰ νέο τύπο μου-
σικοῦ-μηχανικοῦ ὄργανου, ὁ ὁποῖος
βασίζεται ἐπὶ τὴν ἐφεύρεσιν τῆς ραδιο-
φωνίας.

Ἡ ἀρχικὴ σκέψις διὰ τὴν κατα-
σκευὴν ἑνὸς τοιοῦτου ὄργανου προ-
ῆλθεν ἐκ διαφορῶν πειραμάτων, τὰ
ὁποῖα ὁ ἐφευρέτης-ἀσυρματιστής ἐκα-
μετὸ 1918 στὸν ἀσύνματον. Παρετή-
ρησε κατὰ τὰς ἐν λόγῳ ἑρευνας του
ὅτι πέραν τῶν ἤχων ποῦ συλλαμβά-
νει ἡ ἀπλὴ ἀνθρωπίνη ἀκοὴ ὑπῆρχον
καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι ἀκατάληπτοι
μᾶλλον λόγῳ τοῦ ἐλαχίστου πλάτους
αὐτῶν. Ἡ χρησιμοποίησις ὅμως τῶν
ἡλεκτρικῶν λυχνιῶν, ὡς αὕτη γίνε-
ται εἰς τὸ ραδιόφωνον, ἔδωσε τὴν
πραγματικὴν λύσιν τοῦ προβλήμα-
τος ὥστε ἡ ἀρχικὴ σκέψις τοῦ κ.
Μαρτενῶ ὅπως κατασκευάσῃ τὸ μου-
σικὸ ὄργανον «τῶν μουσικῶν κυμά-
των», ἀπ' ἐκείνης τῆς στιγμῆς ἔγινε
πραγματικότης, ὡς ἀκριβῶς τὴν εἴ-
δαμε κατὰ τὰς δύο συναυλίας του.

Ο ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Ο ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ

Τὸ ὄργανον Μαρτενῶ ἔχει σχῆμα
μικροῦ τραπέζιου, μέσα στὴν κοιλί-
τητα τοῦ οὗτου ὑπάρχουν δύο ἡλεκ-
τρικαὶ λυχνίαι ὡς ἐκείναις ὅπου χρη-
σιμοποιοῦμεν εἰς τὸ ραδιόφωνον. Αἱ
λυχνίαι παράγουν δύο διαφορετικὰ
κύματα, τὰ ὁποῖα ἐφαπτόμενα,
μᾶς δίδουν ἑνὰ τρίτον κύκλωμα, τὸ
ὁποῖον οὐσιαστικᾶς εἶναι νὰ ποῦμε τὸ
κλαβιὲ τοῦ μουσικοῦ μηχανήματος
Μαρτενῶ.

Τὸ κλαβιὲ ποῦ εὐρίσκεται εἰς τὴν
ἐμπροσθεν πλευρὰ τοῦ μουσικοῦ-μη-
χανήματος Μαρτενῶ δὲν ἀποτελεῖται
ἀπὸ πληκτρα, ὡς τὸ πιάνο, ἀλλὰ
ἀπὸ μιά ἐπιφάνεια μὲ χαράκια με-
ταξὺ ἐλαφρῶν κοιλοτήτων, ποῦ ἀντι-
στοιχοῦν πρὸς τοὺς διαφόρους μου-
σικοὺς φθόγγους. Ὁ χειρισμὸς γί-
νεται ἀπ' ἑνὸς διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς
δι' ἐλαφρᾶς κινήσεως, περνώντας αὐ-
τὴν μεταξὺ ἐνὸς λεπτοτάτου σύμμα-
τος ἀπὸ ἡλεκτρον τὸ ὁποῖον διατρέ-
χει τὴν ἐξωτερικὴν καὶ ἐσωτερικὴν
περιφέρεια τοῦ ὄργανου οὕτως ὥστε
νὰ ἐφαπτεται πρὸς τὸ τρίτον κύκλωμα,
τὸ παραγόμενον ἐκ τῶν δύο λυχνιῶν,
ἐνῷ διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς κανο-
νίζεται ἡ ἐντάσις, ἡ χροιά καὶ ἡ ἀ-
πόστασις τῆς ἡχητικότητος τῆς ἐκτε-
λεμένης συνθέσεως, πιέζοντας ἀντί-
στοιχα ἡλεκτρικὰ κουμπιά.

ΑΙ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΟΥ

Τὰ ἡχητικὰ «ἐμφῆ» τοῦ νέου αὐ-
τοῦ μουσικο-μηχανήματος εἶναι πράγ-
ματι ἀξιόλογα διότι ἐπιτυγχάνεται
κάθε ἡχητικὴ ἀπόχρωσις ἀπὸ τὴν ἀ-
σθενέστερη ἕως τὴν ἰσχυρότερη, κα-
θὼς καὶ ἡ ἀλλοίωσις τῆς χροιάς τοῦ
ἤχου κατὰ τὸν ἐπιθυμητὸ τρόπον.
Μποροῦμε νὰ εἰπώμεν ὅτι τὸ νέο
αὐτὸ μουσικὸν μηχανήμα παρουσιάζει
κάποια σχετικὴ ὁμοιότητα, ὡς πρὸς
τὸν ὁργανισμό του, μὲ τὸ ἐκκλησια-
στικὸ ὄργανον. Τοῦτο ὅμως διαφέρει
ὡς ἐκ τοῦ διαφορετικοῦ τρόπου, τοῦ
μηχανικοῦ δηλ. τρόπου, διὰ τοῦ ὁ-
ποίου παράγεται εἰς τὸ «Μαρτενῶ»,
ὁ ἤχος μέσῳ τῶν λυχνιῶν καὶ τῆς
ἐκμεταλλεύσεως τῶν «μουσικῶν κυ-
μάτων» ἐνῷ τὸ ὄργανον (ὄργαν) λει-
τουργεῖ μᾶλλον ὡς πνευστὸν ὄργανον
ἐντὸς τῶν σωληνώσεων τοῦ οὗτου,
διὰ καταλλήλου χειρισμοῦ, παραγά-
ται ὁ ἤχος.

Παρ' ὅλην τὴν τελειότητα στὴν ἀ-
πόδοσι τῶν μουσικῶν φθόγγων ὡς
πρὸς τὴν ἐντάσι, χροιά καὶ τὴν ἀξι-
αν αὐτῶν, τὸ μουσικο-μηχανήμα Μαρ-
τενῶ παρουσιάζει ἐξαιρετικὰ ἀτέλεια.
Εἶναι μονόφωνον, ἀποκλειομένης κάθε
ἐκτελέσεως ὁμονοικῆς, δηλ. συγχορ-
διῶν ἐπὶ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ὄργανου
ἐνῷ εἶναι καταλλήλστατον δι' ἐκτελέ-
σεως συνθέσεων προωρισμένων διὰ
τὴν ἀνθρωπίνην φωνὴν ἢ μορφᾶς
τρίο, κουαρτέττον ἀκόμη καὶ μικρῆς
πολυφωνικῆς ὁρχήσεως.

Η ΕΦΕΥΡΕΣΙΣ ΤΟΥ ΜΑΡΤΕΝΩ ΕΝ ΤΗ ΕΞΕΛΙΞΙ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι τὸ
ὄργανον τοῦ Μαρτενῶ εἶναι μιά ση-
μαντικὴ ἀνακάλυψις τοῦ αἰῶνος καὶ
ἀποτελεῖ διὰ τοὺς μουσικοὺς ἐπιστή-
μονας ἑνὰ νέο κόσμον ἐρευνῆς καθὼς
καὶ διὰ τοὺς συνθέτας προετοιμάζει
τὸ ὄργανον αὐτὸ νέους ὁρίζοντας ἐκ
μεταλλεύσεως τῶν ἡχητικῶν ἀξιών,
αἱ ὁποῖαι σήμερον, εὐρισκόμεναι ἀ-
κόμη σὲ ἐμβρυώδη κατάστασι, πιδνα-
νότητα ἀργότερα νὰ ἐξελιθῶν σὲ
ικανοποιητικώτερα ἀποτελέσματα.

Σήμερα συνειδητοῦμεν ὡς ἐπὶ τὸ
πλεῖστον ἀπὸ τοὺς καθάρους ἤχους
ἐνὸς βιολιού, ἐνὸς φλάουτου, ἐνὸς βιο-
λοντσέλου, ποῦ ἐκφράζουν τόσο ἀπό-
λυτα τῆς ψυχικῆς διαθέσεως τὸν ἀνθρω-
πίνου, μὲ τὴν ἰδιαιτέραν ἀτομικὴ
τὴν του, παραγενομένη κατὰ τὸν
τρόπον αὐτοῦ, τοῦ οὗτου, τοῦ ἤχου
μᾶς ὑπερβυμίζουν μᾶλλον τὸν ἤχον
τοῦ δεινὰ ἡ τάδε ὄργανον ποῦ μετα-
βιβάζεται διὰ τοῦ τιμπανὸ τοῦ με-
γαφώνου.

Τὸ ὄργανον Μαρτενῶ λόγῳ τοῦ ἀ-
πλουστάτου χειρισμοῦ του μπορεῖ νὰ
ἔχῃ μιά μεγάλη ἐξάπλωσι ὅπως συνε-
βῇ μὲ τὸ γραμμόφωνον ἢ τὸ ραδιό-
φωνον, ἴσως δὲ γιὰ τὴν μετεπειτα γε-
νεὰ, ἀφοῦ θὰ ἔχουν μηχανοποίησιν
τὴν ζωὴ τους, νὰ μὴν προξενῇ εἰς
αὐτὰς τὴν αἰσθητικὴν δυσφορίαν ποῦ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ ΚΟΥ Δ. ΛΑΜΠΙΚΗ

Ἡ «Ἀνόρθωσις» ἐφιλοξένησε
κατ' αὐτὰς ἄρθρα τοῦ παρὰ τῷ Ὑ-
πουργείῳ Ἑθνικῆς Οἰκονομίας Δι-
ευθυντοῦ «Ξένων» καὶ Ἐκδόσεων κ.
Λέκα σχετικῶς μὲ τὸν ἐν Ἑλλάδι
Τουρισμόν. Τὰ ἄρθρα αὐτὰ εἶναι
σπουδαία κατὰ τοῦτο. Ὅτι δι' αὐτῶν
ἐκτίθεται εἰς γενικὰς ἀλλὰ οὐσιώδεις
γραμμάς ἡ ἱστορία τοῦ Τουρισμοῦ
μας καὶ γενικὰ συνάμα καὶ ἑνὰς ἀν-
τικειμενικώτατος καὶ εἰλικρινέστατος
ἀπολογισμοῦ περὶ τοῦ τι δὲν κα-
τέστη δυνατόν νὰ γείνῃ σχετικῶς
περισσότερον ἕως τώρα λόγῳ ὀρι-
σμένων αἰτίων. Ἡ ὑπὸ τοῦ κ. Λέκα
ὑπηρεσία Ξένων καὶ Ἐκδόσεων θὰ
ἡμπορούσε νὰ ἔχῃ ἐπιτύχει περισ-
σότερα ἐν πράγματι — ὅχι μόνον
δὲν ἡμποδίζετο ὅπως συνέβη — εἴχε
θοηθηθῇ ἀπὸ πολλοὺς ἄλλους
παραγόντας, καὶ ἰδίως ἀπὸ
τὰ ἔργα τῆς πολυθνήτου ὁδοπο-
τίας. Ἀν ἡ ὑπὸ τὸν κ. Λέκαν ὑπηρε-
σία ἐκαλεῖτο νὰ ἔχῃ πρωτεύουσιν
γίωμην εἰς τὸ ζήτημα τῆς διαχαρά-
ξεως τῶν νέων ὁδῶν ὅχι μόνον εἰς
τοὺς ἀρχαιολογικοὺς χώρους ἀλλὰ
καὶ διὰ τὰς ἀξιοσυνάστους τοποθε-
σίας τῆς χώρας μας, τότε ὁ περιηγη-
τισμὸς θὰ ἦτο διὰ τὴν Ἑλλάδα ὅχι
μόνον μέσον διαφημίσεως τῶν θαυ-
μασίων ἀλληλικῶν τοπείων ἐφάμιλλ-
α τῶν ὁποίων ὀλίγα ἀλλὰ ὑπάρχουν
εἰς τὸν κόσμον ἀλλὰ καὶ πηγὴ πλού-
του. Θὰ ἦτο τὸ μόνον προῖόν των μὲν
τὸ ὅποιον δὲν θὰ ὑφίστατο κρίσιν
ἐκ λόγων τοπικῶν καὶ ἐκ λόγων συ-
ναγωνισμοῦ. Ὅσον μεγαλειότερον ἐυ-
περαγωγὴν τῆς τουριστικῆς μας
βιομηχανίας θὰ εἴχαμεν τόσον περισ-
σότερον θὰ ὀφελοῦμεθα.

Ἡ δὲ ἐν ἑνί γνησι — ὅπως πιστεύω
— τῶν προσπαθειῶν τῆς ὑπηρεσίας
Ξένων καὶ Ἐκδόσεων, ἔρχεται καὶ ὁπο-
δολογίαν μολὲς ἐπὶν συσταθεὶς ἑλλη-
νικὸς Ὁργανισμὸς Τουρισμοῦ, ὑπὸ
τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Κ. Μελά, βοη-
θουμένου ἀπὸ ἐπιτελεῖον ἐκλεκτῶν
ἐπαλλήλων καὶ συνεργατῶν, καὶ ἀπὸ
τὸν ὁποῖον λειτουργοῦντα καὶ ὄργαν
τῶν ὁδοποικῶν Συνδεσμων — τὸν
μεγαλειότερον ἀνεπίσημον τουριστι-
κὸν ὁργανισμὸν τῆς Ἑλλάδος.

Ποῦ ὀλίγων ἡμερῶν ὁ φίλος κα-
ταγεγραμμένος ἀντικείμενος καὶ με-
τὰ μᾶς προσενοῦν ὅλα τὰ μου-
σικὰ μηχανικὰ ὄργανα, τὰ ὁποῖα βο-
ηθοῦν μεγάλως ἐπὶ τὴν ἐξάπλωσιν
μουσικῆς ἐν ἡ παραλλήλῳ μὲ τὴν
διάφορον ἀλλοίωσιν τοῦ ἡχητικοῦ
ὕδατος διὰ τῶν μηχανικῶν μέσων
ποῦ ἀναφέραμε θὰ ἔχουν σιγὰ-σιγὰ
μεταβάλλει καὶ τὴν κατ' ἐαυτοῦ αἰ-
σθητικὴν τῆς μουσικῆς, ὡς τέχνης
ἐκφράσεως τὸν ἀπόλυτον ἀνθρωπίνου
συναίσθηματος ὅπως δηλ. μᾶς
τινὴν ὑπερβατικὴν ἀπογενομένην ἀπὸ
τὸ ὄργανον αὐτοῦ, τοῦ οὗτου, τοῦ ἤχου
μᾶς ὑπερβυμίζουν μᾶλλον τὸν ἤχον
τοῦ δεινὰ ἡ τάδε ὄργανον ποῦ μετα-
βιβάζεται διὰ τοῦ τιμπανὸ τοῦ με-
γαφώνου.

Τὸ ὄργανον Μαρτενῶ λόγῳ τοῦ ἀ-
πλουστάτου χειρισμοῦ του μπορεῖ νὰ
ἔχῃ μιά μεγάλη ἐξάπλωσι ὅπως συνε-
βῇ μὲ τὸ γραμμόφωνον ἢ τὸ ραδιό-
φωνον, ἴσως δὲ γιὰ τὴν μετεπειτα γε-
νεὰ, ἀφοῦ θὰ ἔχουν μηχανοποίησιν
τὴν ζωὴ τους, νὰ μὴν προξενῇ εἰς
αὐτὰς τὴν αἰσθητικὴν δυσφορίαν ποῦ

Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ὁ φίλος κα-
ταγεγραμμένος ἀντικείμενος καὶ με-
τὰ μᾶς προσενοῦν ὅλα τὰ μου-
σικὰ μηχανικὰ ὄργανα, τὰ ὁποῖα βο-
ηθοῦν μεγάλως ἐπὶ τὴν ἐξάπλωσιν
μουσικῆς ἐν ἡ παραλλήλῳ μὲ τὴν
διάφορον ἀλλοίωσιν τοῦ ἡχητικοῦ
ὕδατος διὰ τῶν μηχανικῶν μέσων
ποῦ ἀναφέραμε θὰ ἔχουν σιγὰ-σιγὰ
μεταβάλλει καὶ τὴν κατ' ἐαυτοῦ αἰ-
σθητικὴν τῆς μουσικῆς, ὡς τέχνης
ἐκφράσεως τὸν ἀπόλυτον ἀνθρωπίνου
συναίσθηματος ὅπως δηλ. μᾶς
τινὴν ὑπερβατικὴν ἀπογενομένην ἀπὸ
τὸ ὄργανον αὐτοῦ, τοῦ οὗτου, τοῦ ἤχου
μᾶς ὑπερβυμίζουν μᾶλλον τὸν ἤχον
τοῦ δεινὰ ἡ τάδε ὄργανον ποῦ μετα-
βιβάζεται διὰ τοῦ τιμπανὸ τοῦ με-
γαφώνου.

θηγητῆς καὶ μοναδικὸς συγγραφεὺς
ζωγραφικῶν ἔργων κ. Ι. Σαρρῆς μοῦ
ἔστειλε ἑνὰ θαυμάσιον ἄρθρον τῆς
νήσου Εὐβοίας καὶ τῆς Βοιωτίας. Ὁ
χάρτης αὐτὸς ἐκδοσις τοῦ Ὁργανι-
σμοῦ Τουρισμοῦ, μὲ πλήρη ὄψωμο-
τρικῶν καὶ τοπογραφικῶν σημειώ-
ματων ἀποτελεῖ ἑνὰ σπάνιον ἀπο-
κτῆμα ὅχι μόνον διὰ τοὺς ἐκδρομο-
φίλους. Εἶναι σπουδαιότατον ἔργον
πατριδογραφίας καὶ εἰλικρινέστατος
ἐλπίς ὅτι συντόμως θὰ ἐκδοθῶν
καὶ ἀλλοῖς ἐπὶ ἀλλων τιμημάτων τῆς χώρας

Πρὶν λάβω τὴν εὐκαιρίαν νὰ δη-
μοσιεύσω σχετικῶν σημειῶμα διὰ
τὸν ἐν λόγῳ χάρτην ὁ συμπαθὲς φί-
λος καὶ ταμίης τοῦ Ὁδοποικῶν
Συνδέσμου (Διοικητῆς παρὰ τῇ Λαί-
κῃ Τραπέζῃ) κ. Κορμᾶς Καλυβίτης
προσολοβὸν εἰς πρωτοβουλίαν τὸν κ.
Χιλιάδακην μοῦ ἀπέστειλε δύο ἄλ-
λας ἐκδόσεις τοῦ Τουρισμοῦ, τὰς ὁ-
ποίας δὲ ἐξήλεον καὶ οἱ μεγαλύτε-
τεροι Τουριστικοὶ ὁργανισμοὶ τῶν
πλέον πολιτισμένων Κρατῶν τῆς Εὐ-
ρώπης. Ἡ μὴ εἶναι ἑνὰς κοινῆς
τοῦς, εὐχρηστότατος καὶ πληρέστατος
χάρτης τῶν Ἀθηνῶν καὶ ὅλων τῶν
περιχώρων, ὁ ὁποῖος συμπληροῦμε-
νος ἀπὸ λεπτομερεστάτων ὀνοματολό-
γιον Ἀγγλιστὶ θὰ ἀποτελέσῃ πρακτι-
κώτατον ὁδηγὸν διὰ τοὺς ξένους πε-<